

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterstopne petiti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Novi deželni zbor.

Volitve v kranjski deželni zbor so bile včeraj z volitvijo iz veleposelstniške kurije končane. Moč posamičnih strank se pri teh volitvah ni premenila. Kakor v prejšnjem, tako bo tudi v novem deželnem zboru imela vsaka stranka toliko mandatov kakor poprej: Klerikaleci 16, Nemci 11 in slovenski naprednjaki 9 glasov. Zgodila se je ena sama prememba, klerikaleci so pridobili vipavsko-idrijski kmečki mandat, zato pa so izgubili na slovensko napredno stranko idrijski mestni mandat. Ta zamenjava ni napačna, ker je vsled nje postala narodno-napredna stranka v deželnem zboru enotnejša. Slovenski napredni poslanci so zdaj poklicani, zastopati samo interese mestnega prebivalstva in slovenske narodnosti in to jim bo le olajšalo njihovo delo.

Slovenski napredni poslanci so bili izvoljeni v ljutom političnem boju zoper vlado. Nemci in klerikaleci. Naravna posledica tega je, da bodo stali v opoziciji proti tej vladi in proti vladnim strankam, ki sta sli kot nemško-klerikalna koalicijska v boju zoper narodno-napredno stranko in ki imata v novem deželnem zboru tudi večino.

S to večino, s to nemško-klerikalno alianco mora narodno-napredna stranka računati. Ta nemško-klerikalna večina bo odločevala v deželnem odboru, ta večina bo imela v rokah oblast in v njo vred prevzame tudi vse dolžnosti večine in vso odgovornost, in sicer za vse, kar bo deželni zbor storil in česar ne bo storil.

Samo ob sebi se razume, da bo izbran za predsednika deželnemu zboru eden izmed voditeljev klerikalno-nemške zveze. V parlamentih, kjer poslanci predsednika volijo, gnevamo vselej iz strank pripadajočih večini. Pri nas imenuje deželni glavar vladno in naravno je, da izbere vedno moža, ki je vladi vdan in se več ali manj pokorno ravna po njenih naročilih.

Za mesto deželnega glavarja je po sedanjih dispozicijah določen dvorni svetnik Suklje. Kraj vse politične in osebne antipatije do tega moža uvidevamo popolnoma, da sta se nemško-klerikalna večina in vlada odločili zanj. Suklje je bil vse svoje življenje skozinsko vladan človek, uživa popolno zaupanje klerikalcev in tudi popolno zaupanje Nemcev. Suklje bi sploh ne bil danes poslanec, ko bi mu ne bili Kočvarji pomagali do mandata. On je edini poslanec, ki je prišel kot kandidat nemško-klerikalne zveze v deželni zbor in zato je pač z ozirom na vladajoče razmere od sebi umljivo, da postane kot zaupnik nemško-klerikalne večine in kot zaupnik vlade deželni glavar.

Kot parlamentarna manjšina bodo narodno-napredni poslanci Sukljeja seveda brez ugovora akceptirali kot deželnega glavarja.

Drugače pa je z namestnikom deželnega glavarja. Povsod na svetu je navada, da je tudi manjšina zastopana v predsedstvu. Ni ga parlamenta na svetu, kjer bi v predsedstvu sedeli samo zaupniki večine, manjšina pa bi bila izključena. Kakor ima manjšina pravico zahtevati, da dobi svojemu številu primerno zastopstvo v vseh odsekih, tako ima tudi pravico zahtevati zastopstvo v prezidiju. Ta pravica se tudi povsod respektira in celo v najbolj konservativnih parlamentih ponujajo socialnim demokratom, ki so gotovo najdoslednejša opozicijska stranka, da določijo svojega zastopnika v prezidiju. Koderkoli so manjšino izključili iz prezidija, tam je bil to casus belli.

Ker bo imenovan za deželni glavar zaupnik klerikalno-nemške večine, ima narodno-napredna stranka pravico zahtevati, da vzame vlada namestnika deželnega glavarja iz manjšine, to je iz narodno-napredne stranke.

Ako se to ne zgodi, bo to žaljenje narodno-napredne manjšine in očiten akt sovražnosti, ker se bo na ta način potepala po vsem svetu veljavna parlamentarna navada.

Parlamentarna večina je predpogoj vsake parlamentarne delavnosti. Ta večina ima pa tudi dolžnost skrbeti, da je mogoče mirno, redno in stvarno delovanje, in ta skrb je toliko večja dolžnost, ker ima večina v rokah poslovni red, oziroma oblast ga porablja. V minulih šestih letih se poslovni red dejansko sploh ni uporabljal. Na mestu deželnega glavarja je namreč sedel mož, ki je pripadal klerikalni opoziciji in je predstvene posle izvrševal po željah in potrebah opozicije. Zdar bodo razmere seveda drugačne. Narodno-napredni poslanci morajo biti pripravljeni, da bo novi deželni glavar z nemško-klerikalno večino brezobzirno izkoristil vse določbe poslovnega reda proti njim. To je, dokler se vrši v mejah zakona, tudi pravica večine, kakor ima manjšina pravico, da izrablja orožje, ki ga daje njej poslovnik z vse brezobzirnostjo. V vojski ni nič pardona, v vojski streljajo ljudi, more otroke in požigajo hiše.

Polonica pa se je zopet naglas začudila? »A naš!« Zgovorila je moje ime. »Ta, pravijo, da gleda za njo?« »Oh, jej no,« je hitela Komisarka. »Drug za drugim gledata, pa ne samo to! Vaše — zaslusal sem svoje ime — vaš jo zmirom čaka doli pod stopnicami, in Cilica kar gori, kadar pride od nje. In zadnjič mu je nesla tak lep nagelj, ki ga je kupila za zadnje krajcarje pri vrtnarju. Naš — to je bil njen dedec — jo je strašno ožmerjal in toliko, da je ni natepel.«

»To pa res ni nič hudega,« se je Polonica potegnila za Cilico in zame. »Če mu da nagelj, jaz jima privoščim. Tako je bil pa vesel ta naš — spregovorila je moje ime — da je prepeval ves večer, kot bi imel angelce v svatih.«

»Pa Cilica ga bo že morala pozabiti. Naš ji je ukazal, da mora vsak večer klečati na kolenih, dokler ga ne pozabi. No, po bosta že tako v nedeljo prvič oklicana.«

Jaz sem strmel topo in neumno predse. Glavo sem stisnil v pesti in se zgrudil. Oči so se mi orosile.

Oj, kako mi je bila draga v tem hipu drobna moja Cilica! Kako jasno so se mi zdele njene oči, kako svetla njena prosojno-bela lica! Padel bi pred njo in bi poljubljal njeno

golo nožico, objel bi jo in ne izpustil več iz rok.

Cilica, moja Cilica! Ali hočete, da vam povem, kako mi je bilo, ko sem jo prvič poljubil? Ko je stopila na prstke in dvignila svojo glavičico in pritisnila ustnice k mojim? Res, bila je ljubezen, čista ljubezen, ki je naju zblizala. O mraku, pod prvimi večernimi zvezdami sva si nehoté in nevede padla v naročje, samo srce je govorilo. Ko pa sva se vzbudila iz opojnega trenutka, sva bežala narazen kot dva zločince. In potem sem blodil do polnoči po samotnem polju, klečal sem pod križem in zahvaljeval boga za sladki, sveti hip prve ljubezni. Ob dveh sem se tedaj vrnil, splezal čez zid, da sem mogel domov, in v svoji sobi sem slisal skozi zid jezno Polonico: »Za oštarije ima denar, zame pa ne, pijanec!« Smejal sem se in tako sem bil srečen, da bi jo na kolenih prosil odpuščanja. In ponavljal sem ime svoje Cilice, ki je voščila lahko noč in zaspal in v sanjah sem zopet objemal svojo Cilico, svojo predrago, svojo ljubezen.

In sedaj je bilo vse pri kraju. Cilica se je imela omožiti z dolгим, storklastim Francecom.

Kako sem se jaz razljutil, kako sem se razgnjevil! Zlomil bi kot kos trhlega lesa tistega usnjača ustroje-nega, odtrgal bi mu glavo in mu jo zagnal v glavo in sto strahovitih

kletvic sem zgovoril na njegov račun.

manj ne bo zadovoljila nobena opozicija. Tudi slovenski napredni poslanci ne bodo več zahtevali, kakor jim gre, pa tudi majorizirati se ne bodo pustili, na noben način in za nobeno ceno. Kar se bo rešilo, se bo rešilo potem kompromisov, kar se bo dovolilo, se bo dovolilo vsled sporazumljenja, ali se pa sploh ne bo dovolilo.

Tisto, kar so klerikaleci sanjarili pred volitvami, naj si kar iz glave izbijejo. V »Slovenec« z dne 26. februarja so oznanili:

»Deželna sredstva so omejena, potrebe so pa ogromne. Zato bo treba jako natančno preračunati, za kaj in koliko se naj izdaja. Jasno je, da bo S. L. S., ki ima zdaj vse kmečke okraje, skrbela za svoje volivce. Ravno tako jasno je pa tudi, da bo ta najmočnejša stranka pobijala liberalno in ji bo odrekala vsako pomoč. Ker so tudi veleposestniki agrarci, bodo potem mesta v resnici brez zastopstva, ako volijo liberalno. Mestna skupina, ki bo poslala zdaj liberalca v deželni zbor, se lahko izbrše izmed zastopanih okrajev; bolje bi bilo zanj, ako poslanca sploh nima, kakor pa da ima liberalca.«

Tu je s suhim besedami in s cinčno brezstidnostjo povedano, da mislijo klerikaleci brezobzirno majorizirati mestne poslance in mesta in trge z izstradanjem kaznovati za to, ker so napredno volili. Bodi klerikalcem povedano, da iz te moke ne bo kruha, da se zastoj vesele, kako bodo zatirali mesta in trge. Noben krajcar ne bo izdan za kmečke okraje brez kompenzacije mestom in trgov in ta kompenzacija se bo določevala po ključu, ki se dobi, če se vzame v račun, koliko je mestnega in kmečkega prebivalstva in koliko plačajo davkov mesta, koliko pa kmečki okraji. Podobno se postopa na Češkem in na Moravskem in tudi pri nas se ne bo nič drugače postopalo, ker mora vsak poskus, potepati ta načelo pravičnosti sloneči modus vivendi, izzvati takoj vojsko.

Kar smo že v uvodu temu članku povedali, ponavljamo tudi ob koncu svojih izjav. Večina ima moč in oblast v rokah in od nje je odvisno, kaj bo z deželnim zborom, njena je odgovornost, če bo delal ali če ne bo delal, a tega naj nikar niti za trenutek ne pozabi majoriziranja in preglasovanja je konec in če misli klerikalno-nemška večina, da bo slovenske napredne poslance pritiskala ob zid, bo kmalu spoznala, da se je kravalo motila.

Polonica pa se je zopet naglas začudila? »A naš!« Zgovorila je moje ime. »Ta, pravijo, da gleda za njo?« »Oh, jej no,« je hitela Komisarka. »Drug za drugim gledata, pa ne samo to! Vaše — zaslusal sem svoje ime — vaš jo zmirom čaka doli pod stopnicami, in Cilica kar gori, kadar pride od nje. In zadnjič mu je nesla tak lep nagelj, ki ga je kupila za zadnje krajcarje pri vrtnarju. Naš — to je bil njen dedec — jo je strašno ožmerjal in toliko, da je ni natepel.«

»To pa res ni nič hudega,« se je Polonica potegnila za Cilico in zame. »Če mu da nagelj, jaz jima privoščim. Tako je bil pa vesel ta naš — spregovorila je moje ime — da je prepeval ves večer, kot bi imel angelce v svatih.«

»Pa Cilica ga bo že morala pozabiti. Naš ji je ukazal, da mora vsak večer klečati na kolenih, dokler ga ne pozabi. No, po bosta že tako v nedeljo prvič oklicana.«

Jaz sem strmel topo in neumno predse. Glavo sem stisnil v pesti in se zgrudil. Oči so se mi orosile.

Oj, kako mi je bila draga v tem hipu drobna moja Cilica! Kako jasno so se mi zdele njene oči, kako svetla njena prosojno-bela lica! Padel bi pred njo in bi poljubljal njeno

golo nožico, objel bi jo in ne izpustil več iz rok.

Cilica, moja Cilica! Ali hočete, da vam povem, kako mi je bilo, ko sem jo prvič poljubil? Ko je stopila na prstke in dvignila svojo glavičico in pritisnila ustnice k mojim? Res, bila je ljubezen, čista ljubezen, ki je naju zblizala. O mraku, pod prvimi večernimi zvezdami sva si nehoté in nevede padla v naročje, samo srce je govorilo. Ko pa sva se vzbudila iz opojnega trenutka, sva bežala narazen kot dva zločince. In potem sem blodil do polnoči po samotnem polju, klečal sem pod križem in zahvaljeval boga za sladki, sveti hip prve ljubezni. Ob dveh sem se tedaj vrnil, splezal čez zid, da sem mogel domov, in v svoji sobi sem slisal skozi zid jezno Polonico: »Za oštarije ima denar, zame pa ne, pijanec!« Smejal sem se in tako sem bil srečen, da bi jo na kolenih prosil odpuščanja. In ponavljal sem ime svoje Cilice, ki je voščila lahko noč in zaspal in v sanjah sem zopet objemal svojo Cilico, svojo predrago, svojo ljubezen.

In sedaj je bilo vse pri kraju. Cilica se je imela omožiti z dolгим, storklastim Francecom.

Kako sem se jaz razljutil, kako sem se razgnjevil! Zlomil bi kot kos trhlega lesa tistega usnjača ustroje-nega, odtrgal bi mu glavo in mu jo zagnal v glavo in sto strahovitih

kletvic sem zgovoril na njegov račun.

Ali to ni nič pomagalo. Tisti veliki Francec, delavec v usnjarni, je bil Cilicini ženin.

In tretjo nedeljo potem smo bili povabljeni na ženitino. Jaz in moja tovariša smo se odpravili skupno. Pedenj si je oblekel črno salonsko obleko, si nalikal črevlje in navihal brke. Žebre je ostal demokrat, edino v suknjo, v naprsni žep je vtaknil šest braziljk, da postreže z njimi ženinu in drugim imenitnejšim svatom. Jaz sem nisem imel v kaj preobleči, zato sem ostal delavec. Zataknil pa sem si šopek v gumbnico, rdeč šopek, ki je bil še moker od Cilicinih solz in njenih poljubov.

Družba je bila že zbrana. Ženin Francec in naša vitka, uboga nevestica, zraven nje sta sedela njena neusmiljena gospodarja, Komisar — bog vedi, odkod je dobil to ime — in Komisarka. Nadalje so se vrstili gostje: Brata črevljarska Frone in Tone, sedlar Damijanček in vrtnar Vrbanček, gospodinja Polonica, še nekaj postarnih, meni neznanih žensk in Cilicini prijateljice: Julka, Manica, Mici, Nina in Milka.

Dekleta so zašumela in se zasmejala pri našem prihodu. Zagnali smo se k njim in si jih porazdelili na levo in desno stran. Meni ni bilo do

deželnozbornske volitve na Goriškem.

V Gorici, 6. marca.

Najboljše merilo za pravo sodbo o sedanjih deželnozbornskih volitvah je razpoloženje pri klerikalcih. Izid splošnega volilnega razreda v ponedeljek jih je potrl, izid v kmečkih občinah v sredo pa spravi v strašno jezo. Dr. Gregorčiču ni šlo več tako gladko, drugi klerikalni kandidat, cerkljanski župan Kosmač, je pa prišel v ožjo volitev z Juretičem iz Kobarida. Klerikalni kolovodje v Gorici so se prijemali za lase, kako da je mogoča ožja volitev v Gorah, o katerih so mislili, da so popolnoma njihove. Na Krasu sta prodrala dr. Gregorčin in Josip Strekelj, v goriški okolici pa je prišel v ožjo volitev s kočjskim županom Obljubkom sam profesor in deželni odbornik Berbuč! To je klerikalce neznansko razkačilo. Rajše bi bili videli, da sta propadla Zega in Klančič, nego da je prišel Berbuč v ožjo volitev. — Glede ožjih volitev nimajo klerikaleci nobenega upanja, da bi kaj dosegli. Navdušenje v naprednih življih pa je narastlo, veselje veje med njimi, in pomnoženi se pripravljajo na nove volilne bitke dne 9. in 11. t. m. Pogum se je polastil širokih mas, pogum, ki rodi zavest na zmago.

V kmečkih občinah v goriki okolici so si pomagali klerikaleci s furlanskimi glasovi v Ločniku. Pred šestimi leti je šel Gregorčič v Furlanijo po glasove, da je zlezal zopet v državni zbor na škodo goriškim Slovencecem, sedaj so sli klerikalni junaki v bližnji Ločnik po glasove ter jih nabrali zadosti za Zego in Klančiča, premalo pa za Berbuča. To je obudilo mnogo ogorčenja, katero mora priti do pravega izraza na dan ožje volitve 11. t. m.

Danes 6. t. m. je bil izvoljen v skupini trgov in industrijskih krajev Andrej Gabršček, znani naš narodni bojovnik. Klerikalni kolovodje so spletkarili na vse načine, da bi ga vrgli, kakor hitro je bila prijavljena njegova kandidatura, dr. Gregorčič pa je že poprej računil, kako bi opeharil trge za poslanca, kar je hotel doseči s priklopljenjem vasi in sel, ki spadajo k tržnim občinam — ali mož se je zmotil. Gabršček je izvoljen z veliko večino. Črni petek za klerikale. Da pride Gabršček v deželni zbor, to je velikega pomena. On nam je pometel že marsikaj ne-

LISTEK.

Povest Ivana Svetlega.

Bila je dolgočasna in puista zima, vlažne megle so se vlačile po mestu, in ako smo jim hoteli ubežati na ljubljansko polje, smo zagledali presenečeni in potrti, da je vsa prostrana plan istakotno zadelana z vlažnimi, sivkastimi plastmi, ki so se vozile nad njivami in po hrastovih šumah čisto do Save. Hrepeneli smo in si želeli suhe, jasne zime, krasne, ledene kraljice z bleščočim plaščem, z biserinim nakitom, z dijamantnim šalom, ki se utrinja in leskeče in gori v solčnih poljubih. Žari in ne izžari od jutra do noči. Zato smo postajali doma, in ako smo za trenutke skočili v mesto, smo se hitro vrnili, se šalili s Polonico ali hodili na obisk k čevljarju Fronetu.

Ali neko jutro se mi ni dalo iz postelje. Ležal sem in listal brez zanimanja po knjigi, a v tem me zmotila ženska govorica zunaj pred vratmi. Po glasu sem spoznal gospodinjco Polonico in sosedo Komisarko, ki je stanovala nad nami.

»Ali se res moži vaša Cilica?«

»Oh, jejmine, ali res še ne veš?«

se je začudila Komisarka, ki je bila baje Cilicini teti.

»Oh, jejno, res, malo se brani, pa kaj bo dekle! Saj ne more izbiti kaj!«

»Tako! Kateri pa bo?« se je zopet začudila Polonica.

»Oh, jej no, tisti veliki Francec, saj veš no, ki dela tam v usnjarni. Tisti, ki tako storklja pri hoji in se tako nazaj meče.«

»Eeeh!« Po glasu, ki je prišel Polonici iz ust, sem spoznal, da se je silno začudila in ni mogla najti takoj besede.

»No, seveda, čeden ravno ni, pa zanj bo že. Tako je pa prav dober človek. Vsako nedeljo je pri vseh mašah v šentpeterski cerkvi, pa še pri nanku popoldne. In denarja ima že tudi prihranjenega, da jo lahko takoj vzame.«

»Glej, glej,« je strmel Polonica in se še vedno ni mogla privaditi misli, da bo tenko, nežno Cilico, ki je ni nihče drugače klical kot »gospodičnok«, vzela za ženo drvast, nerodni Francec.

Komisarka je zunaj nekaj zasepetala, kot se je zdela, na uho Polonici. Mene je že ves čas nekaj davilo v grlu in stiskalo pri sreu, a v tem trenutku sem začutil bliskoma, da mi je vsa kri vdrila v glavo, in v trenutku sem bil pokonci.

Komisarka zunaj je šepetala,

snage, naj pomete še tisto veliko nesnago v deželnem zboru!

Jutri se bje važna volilna bitka v veleposelstvu, na katero so metali poglede in polagali grabežljive roke klerikaleci že s prvega početka. No, upati je, da si tu opečejo vse svoje posvečene in neposvečene prste.

Glavno pozornost pa obračamo že na ponedeljek, 9. t. m. ter na sredo, 11. t. m. dva dneva ožjih volitev. Poklicano je goriško ljudstvo, da si osvetli na ta dva dneva svoje čelo ter pokaže, da je goriška dežela res zavedna in napredna.

Obrtni vestnik.

Izvršilni ukaz k zakonu o penzijskem zavarovanju zasebnih uslužbencev je izdal notranje ministrstvo koncem preteklega meseca. Kot priloga so temu ukazu pridejani, kakor je to sicer običajno pri sličnih zakonih, formularji za notranje poslovanje zavarovalnih zavodov tudi za poslovanje s člani. Po obširnih in zamudnih pripravah, ki jih je vlada vršila tekom lanskega leta, zlasti glede vprašanja, katere osebe je smatrati za zavarovanju podvržene, se je splošno pričakovalo, da izvršilni ukaz prinese točnejša navodila v tem pogledu, kakor jih je sedaj najti v objavljenem zakonu. Po naši sodbi je seglo to pričakovanje predaleč. Predvsem stoji, da besedilo zakona samega ni srečno in da daje mesta različnemu tolmačenju. Zategadelj bi bilo sicer pač želeli, da se vprašanje o obsegu zavarovalne dolžnosti pojasni v podrobnejše, vendar pa pri tem ni prezetri, da izvršilni ukaz ne sme in ne more segati preko zakona samega. Izvršilni ukaz more pač podajati podrobnejša navodila, razširiti pa in utesniti obsega zavarovalne dolžnosti izvršilni ukaz ne more, če za to ne daje zakon posebnega pooblastila. Tudi je pomisliti, da je predmet na sebi jako težaven vsled mnogolikosti in različnosti razmer, ne le glede različnih službenih vrst, marveč tudi v posameznih službenih kategorijah. Zategadelj je tudi iz tega razloga težko podati splošna, generalna navodila za postopanje v praksi. Oddot prihaja, da je lanska ekspertiza, katere namen je bilo izbrati nekaj seznamov službenih nazivov, ki pridejo pri tem zavarovanju v poštev, imela prav malo ali celo nič uspeha. Če ne pride tekom letošnjega leta, kakor se je že od mnogih strani predlagalo, do tega, da se sklepe dodatni zakon, čigar namen naj bi bil zlasti tudi, začrtati ostrejši krog zavarovanju podvrženih oseb, potem bode pač šele v konkretnih primerih rešiti sporna vprašanja o zavarovalni dolžnosti; to pa na podlagi določila zakona v § 1., ki pravi, da je v slučaju dvoma, ali je koga šteti za zavarovanju zavezanega nameščenca, odloča v prvi instanci politično okrajno oblastvo, v čigar okolišju se nahaja službeni kraj uslužbenca. Premnoga nejasna vprašanja glede zavarovalne dolžnosti nameščenecv gotovih uslužbenih vrst, bode edino tem potom urediti, zakaj gotovo je, da bodo službodajalec kakor tudi taki uslužbeni, katerim zavarovanje spriču visokih premij ne ugaja, poskusili oprostiti se zavarovanja.

Vprašanje, v katerih deželah se osnujejo deželna mesta centralnega penzijskega zavoda sicer v izvršilnem ukazu še ni rešeno; ni pa skoro upanja, da bi dobili za Kranjsko

svoje deželno mesto, vse kaže, da potisnejo naše interesne deželne mestu, ki se osnuje v Trstu. Tako bomo glede deželnega mesta brez vpliva, izročeni laški samovoljnosti; centralni zavod na Dunaju pa je po izvršenih imenovanjih nemška domena. Za vse slovenske dežele so imenovali v prvem načelnstvu — enega namestnika. Interesi naših krajev so vladi neupoštevna količina, ves trud, zagotoviti pravično upravo, je bil zaman. Cela uprava penzijskega zavarovanja bode sploh, kakor razmere stoji, trajno zavarovana nemškemu vplivu, to pa mnogo po krivdi slovanskih poslancev, ki se niso ob posvetovanju o tem zakonu pravočasno potrudili za ureditev take uprave, ki bi zagotavljala Slovonom vpliv, ki jim gre. Naj bi bil ta neuspeh saj obudil čuječnost slovanske delegacije tedaj, ko pride na razpravo delavsko starostno zavarovanje.

Predpogoji za zavarovalno dolžnost uslužbencev so: 1. Dopolnjeno 18. leto in ne preseženo 55. leto, vpoštev pridejo torej le osebe, ki so vsaj 1. januarja 1854 in najpozneje 1. januarja 1891 rojene. 2. Letna plača vsaj 600 kron pri enem gospodarju, ki se običajno ne plačuje v krajših kakor mesečnih obrokih. Dejanški drugačno izplačevanje v krajših rokih ne odloča. 3. Nameščenec mora imeti uradniški značaj, odnosno mora opravljati izključno ali pretežno duševna dela. Oba ta dva zakona ne omogočata zanesljive presoje o zavarovalni dolžnosti. Pričakovalo se je, da odpravi izvršilni ukaz nejasnost s tem, da poda porabno razlago. Naj torej navedemo besedilo predmetnih členov izvršilnega ukaza (10. in 11.). Uradniški značaj je dan tedaj, kadar se z dotičnim nameščenjem prevzame trajno izpolnjevanje gotovih in izvrševanjem poklicnega delovanja združenih dolžnosti z izključnim ali pretežnim duševnim delom proti trdni plači ter je delo kvalitativno opredeljeno. Za trdno plačo pa ni smatrati dajatev v gotovini, katerih službodajalec ni dolžan dati, (nagrade i. dr. enako), daril od primera do primera, pavšalov proti zaračumbi ali v pokritje stroškov, kakor tudi ne povisjanja prejemkov le začasno, če ostane delokrog nastavljenca isti.

Uporaba v izključno ali vsaj pretežno duševna dela, v kolikor že ni običajno združena z dotičnim poklicnim mestom, je v dvomu tedaj dana, če je za nastop take službe po splošnem običaju ali posebnem predpisu službodajalca potrebna primerna predizobrazba. Če ni te potrebe, zadošča dejstvo predizobrazbe, izvemši če je dokazano, da se dotični nameščenec v resnici ne uporablja za izključno ali pretežno duševna dela. Praksi s tem ne bo mnogo pomagano, ni tukaj mesto za podrobno kritiko navedenih določil, omenjeno bodi le, da po naši sodbi ne gre razlagati pojem »uradniški značaj«, ki je po zakonu znak zase, z drugim pojmom »pretežno ali izključno duševno delo«, ki je istotako samostojen znak.

Obrtnonadaljevalnih šol na Kranjskem je bilo v preteklem šolskem letu izven Ljubljane 17, in sicer na Bledu, v Cerknici, v Idriji, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Metliki, Novem mestu, Postojni, Radovljici, Ribnici, Skofji Loki, Smartnem, Trzinu, St. Vidu, Zagorju ob Savi. V Ljubljani ena obrtna nadaljevalnica in tri obrtne pripravljalnice ter trgovska nadaljevalna

šola (gremijalna šola) za trgovske vajence, ki jo vzdržuje gremij trgovcev. Vseh učencev na obrtnonadaljevalnih in pripravljalnih šolah na Kranjskem je bilo 1426, in sicer na ljubljanskih šolah 550, na onih izven Ljubljane 876. Na gremijalni trgovski šoli je bilo koncem leta 110 učencev. Na obrtnonadaljevalnih šolah v Idriji, Kočevju, Metliki, Kamniku in Novem mestu, je bil poseben trgovski tečaj za trgovske vajence, v trgovskih tečajih na teh šolah je bilo skupaj 41 trgovskih vajencev. Vseh trgovskih vajencev na izvenljubljanskih šolah je bilo 114 (73 + 41).

Glasovi z Jesenic.

— Odgovor »Slovenske mu Narod«. Tako je naslov tiškovini, ki jo je razpošiljal pretekli teden tovarniški uslužbenec Pongratz po jeseniški občini. Ne mislimo se ukvarjati s Pongratzem in mu odgovarjati, ker vemo, da kot hlapec tovarne le posodi ime, za katerim se skriva nemška stran, s katero edino nam je opraviti. Iz tega skrupčanega »Odgovora«, ki se da črno na belem dokazuje nemške nakane, naj priobčimo nekatere odstavke: »Da me bo »Narod« napadel, tega sem bil že itak pripravljen in radi tega sem tudi dovolil vstop »Narodovemu« poročevalcu. Saj nima »Narod« drugega opraviti, kot ljudi lopovsko napadati (Pongratz se upa govoriti o lopovščini, čujte!), kateri nočejo v njegov rog trobiti!! (Pongratz je trobil že v vse rogove). »Ako hočem jaz samo z volilci govoriti (kako samozvestno!), mi ni potreba prireditelj javnih shodov. Res je, da so se tega shoda udeležili brez izjeme samo možje slovenskega duha (Pongratzovega kalibra!) in mojemu govoru resnico (uboga slovensčina!) burno pritrdjevali. Jaz nisem nobene pesek v oči metal (kamenje!), govoril sem samo golo resnico. (O je!) Jesenice so bile in ostanejo slovenske, ko bomo mi že vsi v črni zemlji strohnili. (Gotovo, pa brez dr. Egra!) Ako kdo trdi, da hočemo Jesenice ponemčuriti, (kaj pa potem hočete?), je ta trditelj lopovska in le lopovi nas danes še zaničujejo z Nemčurji! Kaka nevarnost je pa na Jesenicah, da se ponemčurijo? Morebiti, ako bi bil jaz župan? (Gotovo, samo da nikoli ne boste, gospodine Pongratz!). Ali ker tovarna ogromno vrsto davka plačuje (z delavskimi groši!) in s tem prispeva, da Jesenice napredujejo? Ne! Jaz sem sin slovenskih staršev (žalibog, res je!) rodod Slovenec in kot tak stojim popolnoma na strani Slovencev, (ta trditelj je pač lopovščina tovarniškega kruhoborca!), a nimam pa vzroka za ničevati druge narode! (Tega tudi mi nočemo, a na svoji zemlji hočemo gospodariti!). Jesenčani in Savčani, vi imate slovenske šole (zakaj pa ste nam vsilili »šulverajnske šole?), slovenske otroške vrtee (tudi brezpoštevne nemške!), vaša mladina se vzgaja lahko popolnoma slovensko, slovenski duhovniki in slovenski učitelji imajo vašo mladino v rokah. (O tem se pogovorimo na javnem shodu!) Za odraslo mladino imamo na Jesenicah »Sokola« (tovarna meče člane iz svoje službe in jih šikanirali), imamo »Orla«, imamo slovensko izobraževalna društva itd. Zdej vas pa še vprašam, kje pa nevarnost preti, da se vas ali vašo mladino ponemčurijo? (Kako lopovsko vprašanje!). Ali je morebiti nemčursko,

ako zahtevam kot občinski odbornik, da se naj uraduje v občinskem uradu s Slovenci slovensko in z Nemci nemško in ravno tako naj se rešujejo pismene vloge! To je narodna pravica! (Kaj pa delajo Nemci v Celju, Mariboru in popolnoma slovenskih občinah na Koroskem ali pa celo v slovenskem Trzinu?! Jesenice so slovenske in se bo tudi vedno slovensko uradovalo, če ni Nemcem prav, pa naj odidejo na Prusko, saj si pri nas itak samo žepe polnijo!). To je konfiteor jeseniških Nemcev, ki smo ga priobčili s primernimi opazkami. Ali je še kdo, ki ne razume našega boja!?

— Nepriistranskega župana hoče imeti pest jeseniških Nemcev. Kakšen pa naj bi bil ta župan? Predvsem bi se moral ravnati po navodilih voditelja ljubljanskih kazinotov dr. Egra. Kar se tiče narodnosti bi moral poosebljevati nekaj takega, kakor je na primer dični Tone Pongratz, Slovenec in Nemec, kakor pač potreba nanese. Odpraviti bi moral samoslovensko uradovanje in upeljati blaženo namščino. Občinski uslužbeni bi morali biti nemški agitatorji, delavci ničle, tovarniški pisarji pa gospodje. Takega nepristranskega župana hočejo imeti — Nemci! Pa ne bo šlo tako gladko po volji nemškega Mihelna!

— Zakaj niso bili povabljeni na volilni shod po § 2., ki se je vršil preteklo nedeljo, vsi volilci jeseniške občine, če se je res hotelo govoriti samo z volilci? Povabljeni so bili samo tisti, o katerih se je že naprej vedelo, da se pustijo nafariati. Če je res kaj korajže, naj enkrat povabi Pongratz vse volilce, potem pa se bo govorilo. Torej!

— Govori se, da namerava vlada imenovati za komisarja na Jesenicah okrajnega komisarja Kordina iz Radovljice. Kordin je prijatelj našega Pongratza, katerega je pri neki priliki pohvalil kot najposposnejšega človeka za jeseniškega župana. Mislimo, da to vse pove. Kakor se vidi, ima dr. Egrova klika še vedno velik vpliv pri deželnih vladi, ki se ne upa imenovati za komisarja poštenega Slovence. Naj bo to opomin slovenskim poslancem, da pri prvem zasedanju deželnega zbora deželno vladno pošteno primejo. Slovenci ne bomo krivili svojih hrbtov, da bi se po njih zidal nemški most od Adrije!

— Nemška tovarna vedno vojne, da je največji davkoplačevalec v občini in s tem vpitjem tudi moti našo slavno vladu. Pri tem pa pozabi povedati ta nemška tovarna, da zato tudi pobašejo razni pruski krivonosci vsako leto milijone v svoje žepe, da izplačuje tovarna svojim akcionarjem 10% dividende in je ti isti občinski davek le drobščina, ki pade z mize bogatinove, le neznatna kapljica, ki se izgubi iz morja. Petkrat tako velik davek bi rad vsakdo plačeval, da bi le smel spraviti dobiček tovarne. Preskrbite raje delavcem poštena stanovanja in starostno oskrbo, pa vam bo še vedno dovolj ostalo, občinsko gospodarstvo pa pustite v miru in ne skušajte gospodariti tam, kjer ste le — pitani gostje!

— Kdaj izpolni ravnatelj železnične direkcije v Trstu, dvorni svetnik g. Ruff svojo pismeno obljubo na pritožbo z dne 18. septembra pr. l., vpisano v pritožno knjigo pri prometnem uradu na Jesenicah. Proti postajnačelniku Kollerju še danes ni uvedena disciplinarna preiskava in aspirant Walland, ta famozni duševni oče lažnivega poročila

la na direkcijo, še danes skače po jeseniškem kolodvoru. Ali dvorni svetnik g. Ruff nam odobruje početje podrejenih uradnikov, da denuncirajo v svojih poročilih od železniških uslužbencev napadene Slovence? Gospoda naj bo uverjena, da dobimo zadoščenje! Preskrbljeno je, da postane zadeva vprašanje širše javnosti!

Pismo s Hrvaškega.

(Po volilni zmagi)

V Zagrebu, 6. marca.

Ni baš umestno pred volitvami prorokovati rezultat volitev, ker se pri takih prilikah vselej prigode iznenadenja. Toda, kdor se je na Hrvaškem bavil z volilnim gibanjem, je približno že lahko pogodil, kako bodo volitve izpadle.

Kdor bi se izmed čitateljev potrudil ter poiskal moj dopis pred približno enim mesecem, ko sem nastopal, koliko bo približno odpadlo mandatov na to ali ono stranko, se bo lahko prepričal, da sem napovedoval hrvaško-srbski koaliciji okoli 50 mandatov, vsem ostalim strankam pa 38.

In ta moj račun se je uresničil. Iznenadeni so sicer še mnogi, toda vsa ta iznenadenja so na korist koalicije. Takoj pri glavnih volitvah je dobila koalicija 52 mandatov, a v štirih okrajih je prišla v ožje volitve, ki se imajo izvesti te dni. Nadejati se je, da bo pri teh volitvah osvojila vsaj še tri mandate. Vsi kandidati bana barona Raucha so popolnoma poraženi. Vsa njegova vlada je ostala na bojišču, in sicer z naravnost sramotnimi manjšinami.

A poraženi so bili tudi vsi bližji prijatelji barona Raucha. Srbski radikaleci, ki so z Rauchom sklenili očitno zvezo, so komaj rešili dva mandata. Takisto nesrečno so se končale volitve tudi za Frankovo stranko.

Treba je uvaževati, da je stranka povsodi razbita, da si bo najbrže že pri teh volitvah priborila večino. S silno vehemenco so stopili v volilno borbo in vsakdo jim je prorokoval, da bodo osvojili najmanj 30 mandatov. Toda priborili so si s težkim trudom jedva tri nove mandate, da jih torej sedaj imajo skupaj 23. A pri teh volitvah je bilo 30 madžaronskih volilnih okrajev, ki jih je bilo mogoče osvojiti. Sedaj so se vsi ti mandati porazdelili: vsaka stranka bo odslej neprimerno krepke čuvala svojo posest, kakor so to mogli madžaroni, ki so brez pomoči vladnega aparata ostali brez pristajšev in somišljenikov.

O Rauchovih kandidatih se je vedelo, da ne bodo in tudi ne smejo priti v sabor, ker bi to pomenjalo zmago madžaronske politike na Hrvaškem.

A narod je vkljub škandaloznemu volilnemu redu s cenzusom 60 kron (po mestih 30 kron) sijajno zmagal, in sicer z javnim glasovanjem.

A kaj sedaj?

Sedaj se gre za zmago parlamentarnega principa na Hrvaškem.

Po določbah nagodbe iz l. 1868. imenuje hrvaškega bana kralj na predlog ogrskega ministrskega predsednika. Madžari imajo torej pravico, da nam pošiljajo bane, kakršni so jim po volji. Toda mi imamo druge pravice. Hrvati lahko doma strmo o-

(Dalje v prilogi.)

veselja in šumne zabave, zakaj nenedoma, še pri durih sem začutil na sebi solzni in plahi, neskončno užaljeni in razočarani pogled Ciličin. Gledala je name brez prestanka in ni odtegnila oči. Bil sem kot na trnju. Kadar sem jo pogledal, se mi je zdelo, da so zasijale v smehu njene srebrne solze, da se joka smrtno ranjena ljubezen. Hotel sem se napiti, in dasi sta Nini in Milka neprenehoma in z vso prijaznostjo pazili name, bi se mi bilo to posrečilo, da ni proti deseti uri zmanjkalo vina.

Bogsigavedi, kako se je to zgodilo, mi trije, pesniki in potepuhi, smo imeli denar. Vsi trije. Nemudoma smo zložili za deset litrov. Žebre je skočil po naš lončeni sodček, ki je držal pet litrov, in ki smo ga polnili ob slavnih prilikah, pet litrov je stalo praznih na mizi.

»Alo, Ciliča, skoči po vina!«

Komisar je zaganjal ubogo nevestico. Jaz sem bil srdit, da bi skočil na dedca starega in mu s pestjo nubil bučo.

Jaz in Pedenj sva šla po vino.

In potem smo začeli piti. Jaz nisem hotel delati sramote, ali tedaj je stopila Ciliča k meni.

»Dragi, lepo te prosim, ne pij!«

Pogledal sem jo zelo začuden.

»Ne pij, lepo te prosim!«

»Ciliča, nevestica, zakaj?« Kako sem se zasmejal temu otroku!

No, da povem, nisem pil. Pač pa sem postal razposajen in neugnan,

začeli smo peti, Frone je zaigral na orglice, dekleta so začela plesati, in bilo je ženitovanje brez primere.

Zenina Franceta smo vzeli v sredo, mu nalivali, in zares skazal se je korenjaka. Tako je pil, da smo se vsi čudili. Kadar se je začel braniti, sem poiskal najlepših besed in ga počastil z najizbranejšimi imeni. Hotel sem piti z njim celo bratovščino, ali zdel se mi je pregrijsen. Brki so mu viseli kot mrožu, usta je imel slinasta in smrdel je po čreslu in kožah. — Oj, Ciliča!

»Že dolgo nismo pili ga,« smo krožili neprestano in le ženinu na čast. Smejal se je kot blaznik in pil in pil.

»Kupil sem si babo, babo,« smo zapeli. Ali ta pesem ga je tako navdušila, da je skočil od mize in hotel k Ciliči. Ali nevesta se je kot otrok stisnila k meni, in jaz sem prišel s polnim kozarcem ženinu nasproti in mu ga izlil v grlo.

Proti polnoči se je začela družba razhajati. Ženin in Komisar sta odštrkljala z mojima tovarišema v krmo k Lisjaku, Komisarka je drla kot nora po stopnicah, da ujame moža, Polonica je šla spremit Julko, ki jo je bilo strah domov. Ostala sva sama s Ciličo.

Ugasnil sem luč in povabil nevestico na poročno noč. Moja soba je bila gorka in prijetna, in na mizi je dehtel šop rdečih rož. C. Golar.

Ljubezen Končanove Klare.

(Dalje.)

Marki je zopet prijel Klarico za roko in jo hotel poljubiti, a Klarica tega ni pustila.

»Krivico mi delate, gospa Klarica, veliko krivico,« je rekel marki.

»Ne, gospod marki, ne delam vam krivice,« ga je z odločnim podarkom zavrnila Klarica. »A če bi me tudi res nekoliko ljubili — kaj bi bilo iz tega. Vi ste marki d' Aureville, sorodnik cesarja Napoleona, mož sijajne bodočnosti in jaz sem žena vašega služabnika, ponižnega gozdarja. Najino usodo loči globoko brezno in tega brezna ne more nihče premostiti.«

»O pač — lahko ga premosti ljubezen.«

»Ljubezni ni v vašem sru prav nič — kvčjemu nekoliko trenutnega hrepenenja.«

»Za ime se ne gre. Imenujte to čuvstvo kakor hočete — da naju le naredi srečna. Storiš te veliko nevarnost, ko ste se omožili s Hrastom. To bo nesreča vašega življenja. A kolikor se da še vaše življenje lepše urediti, to hočem storiti jaz. Vaš mož ni vreden, da dvigne svoje poglede k vam...«

»Ne pustim, da bi žalili mojega moža,« je vzklila Klarica. »Moj mož je časti vreden, me ljubi in jaz ga spoštujem.«

»Da, spoštujete ga, to vam verjamem, ali da bi imeli le količjak ljubezni do njega, tega pač ne morete trditi. Vi ne ljubite Hrasta. Vi ste tako izobraženi, tako nežnočutni, tako duhoviti, da vam Hrast niti simpatičen ni. Ceniti vas znam pa jaz in ker vas ljubim, nimam druge želje, kakor da si pridobim vašo ljubezen. Zapustite svojega moža, uslišite mepo ljubezen, srb za vse drugo prepustite meni. Čez nekaj tednov pojdem domu na Francosko. Skoro gotovo pridem v Pariz. Vi pojdate seveda z menoj, uredim vam krasno gnezdece in tam bodeva uživala urice sladke ljubezni. O, Klarica...«

Položil ji je roko okrog pasa in jo hotel priviti k sebi ter jo poljubiti. A Klarica ga je užaljena pahnila od sebe.

»Klarica!«

»Molčite.«

»Klarica, kaj vam je, da ste tako razburjeni?«

»Kaj mi je, vprašujete? Vi torej ne veste, kaj mi mora biti v tem trenutku. Celo uro že govorite z menoj in jaz vam odgovarjam in vi niste uganili...«

»Česa nisem uganil, Klarica?«

»Moje nesreče.«

»Katere nesreče?«

»Da vas ljubim, marki, blazno ljubim, odkar sem vas prvič videla in da živim samo tej svoji ljubezni.«

Veselo presenečen je marki stegnil obe roki, da bi Klarico objel, a

umaknila se mu je in mu zapovedujoče zaklicala:

»Ne dotaknite se me.«

»Gospa Klarica, verujte mi, jaz vas ljubim.«

»Ne! Ko bi me ljubili, bi ne govorili z menoj tako, kakor poprej. Ponudili ste mi, naj postanem vaša metresa, ponudili ste mi, da me bode vzdrževali, da mi bode torej plačevali za mojo ljubezen. Ali nič ne pojmite, kako krvavo ponižanje tiči v teh vaših ponudbah zame, ki sem vas oboževala, ki sem žrtvovala svoje srce, vse kar sem imela, samo da sem prišla v vašo bližino.«

Pri spominu na prestane dušne in srčne muke, je Klarico prevzela nevolja in z neko sovražnostjo je razjasnila markiju vse, kar je prestala od dneva slavnosti, prirejane na čast maršalu Marmontu, pa do te ure. Čutila je, da jo morata zavselej ločiti markija, a premagovati se ni mogla. Vsa trpkost, ki se je bila nabrala v dolgih mesecih v njenem sru, je v tem trenutku udarila na dan.

Marki je strme poslušal. Ni se upal seči Klarici v besedo. Kar je slišal, ga je resnično pretreslo. Domisljal si je, da pozna ženski svet, a spoznal je zdaj, da niti pojma ni imel, kako vroča, kako požrtvovalna, kako blazna more biti ženska ljubezen. To je spoznal šele zdaj, spoznal pa je tudi, da je z okorno roko segel po tej cvetki in da je s svojo okornostjo ranil to srce tako, da tega ne more nikdar več popraviti. In ta la

vajijo vsakega bana, ki jim ni po volji. Ban in njegova vlada morata imeti za sabo saborsko večino, drugače ne moreta vladati.

Toda Madžari nečajo priznati ta parlamentarni princip. Tisti, ki so se tako ljuto borili za ta princip proti Avstriji, modrujejo sedaj, da z rezultatom ni onemogočen ban, marveč da ban, ki so ga Madžari predlagali, lahko ostane na svojem mestu tudi proti volji vsega hrvaškega sabora.

V tem vprašanju tiči jedro vsega spora, Madžarska vlada se je nadejala, da če tudi to pot ne prodre njim povoljna unionistiška večina, vendar bodo te volitve preprečile, da bi se ustvarila druga kompaktna večina. Madžari so z Rauchom vred upali, da bo hrvaški sabor v bistvu razbit v tri dele: v frankovce, koalicijo in Rauchove unioniste. S tem bi bil sabor nesposoben za delo, narod bi bil prestrašen radi prvih neuspehov in vesled tega bi bilo možno sabor razpustiti z nado na unionistiško ali bolje madžarsko večino.

Toda ta načrt so onemogočile volitve.

Sedaj obstoji v hrvaškem saboru kompaktna večina in ni niti trohice nade, da bi to večino bilo mogoče razbiti z novimi volitvami.

Razpustit savora ne more ni malo koristiti koaliciji, ker ni dvomiti, da bi pri novih volitvah koalicija osvojila še ta ali oni mandat. Zato se sedaj Rauchova vlada oprijemlje zadnjega sredstva, da se sabor, ki se sestane 12. t. m., odgodi na nedolgočasen čas in da se med tem časom gospodari brez sabora. Razume se, da se tak položaj ne da dolgo vzdržati.

Rauchovi organi so vzprieo sijajne zmagne predlagali koaliciji, naj se sporazumi z baronom Rauchom, češ, da je to edina pot k rešitvi. Ali o tem ne more biti govora. Koalicija ne more po tako ljuti borbi sklepati nobenih kompromisov z Rauchom.

Madžari bi že potrpeali, da bi se na Hrvaškem vladalo na kakršnikoli način, ako bi ne bilo te »proklete« hrvaške delegacije v peštanskem parlamentu. Že v prvih sedanjih hrvaškega sabora se morajo izvoliti novi hrvaški delegati. Kakor je znano, je bilo v prejšnjem saboru jedva s pomočjo virilistov mogoče, zvariti potrebno število 40 delegatov, ker niso hoteli voliti madžaronov, koalicija pa zase ni imela zadostnega števila mandatov. Tako je moglo pri hrvaški obstrukciji sodelovati vselej samo nekoliko več kakor 20 poslancev. Sedaj pa bo koalicija imela 56 mandatov in bo lahko volila 40 delegatov, ki se bodo obvezali, da bodo po potrebi vztrajno in aktivno sodelovali v borbi v Pešti. Teh 40 novih, svežih borilcev bo za Madžare najnepovoljnejša točka v tem sporu. Ti jih bodo prisilili, da bodo morali postati bolj mehki, ker končno mora tudi pri nas zmagati parlamentarni princip.

Te nedavno končane volitve bodo imele za posledico tudi spremembo notranje konstelacije naših strank. Pred volitvami je namreč vladalo splošno mnenje, da bo, ako že ne to pot, a vsekakor skoro nastopil Frankov državopravni »radikalizem«. Naj že enkrat pridejo v večino, bodo se že sčasom diskreditirali, potem pa bomo imeli mir, tako so vsi zdihovali.

No, sedaj končane volitve dokazujejo povsem jasno, da Frank ne bo nikdar doživel večine svoje stranke,

nego nasprotno, da bo padel vedno nižje in nižje. Stopil je v borbo z največjim elanom, podpiran povsem očitno od Rauchove vlade.

Dan pred volitvami so celo priobčile uradne »Narodne Novine« članek, v katerem so pozivale uradnike, naj povsodi, kjer bi ne bilo Rauchovega kandidata, glasujejo za frankovce. A v kljub temu je tako sramotno propadel.

Kako je s tem rezultatom demoralizovana Frankova vojska, je najbolje pokazala ožja volitev med St. Radičem in Frankovim mlajšim sinom. Radiča je podpirala koalicija, dočim so za Frankovega sina šli agitirati vsi glavni matadori stranke. A v kljub temu je Frank dobil še manj glasov kakor pri prvi volitvi, a zmagal je Stjepan Radić.

V Starčevićanski stranki je vsled teh porazov silno okrepljena struja, ki je neprestano frondirala proti osebi dr. Franka. Zato se sedaj tudi vse krha v Frankovi stranki.

Evo, to je drugi zelo tolažilni rezultat minulih volitev!

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 6. marca. Zatrjuje se, da bo poslanska zbornica imela prvo sejo po počitnicah 23. t. m. V tej seji se predloži rekrutni kontingent. Socialni demokratje in Malorusi vložijo več interpelacij zaradi zadnjih volitev. Velikonočne počitnice bodo prav kratke. Parlamentarno zasedanje bo trajalo le do konca meseca junija. V juliju se skličejo deželni zbori češki, galiski in kranjski, da se konstituirajo. Po zaključanju državnega zbora se bo bavil stalen odsek celo poletje z vladno predlogo o zavarovanju za starost in onemoglost. Vlada namreč hoče ta zakonski načrt za vsako ceno predložiti jesenskemu zasedanju.

Prihodnje delegacijsko zasedanje se začne že 25. maja v Budimpešti. Največ zaprek se boji vlada pri proračunu za naučno in justično ministrstvo, ker bodo stranke razvile pri tej priliki svoje politične in jezikovne zahteve. Čehi bodo vložili dva predloga: za ustanovitev češkega vseučilišča v Brnu in za ugoditev tozadevnim zahtevam pri ostalih slovanskih strankah.

Iz proračunskega odseka.

Dunaj, 6. marca. Ker je delo zelo zaostalo ter se kmalu skliče državni zbor, zboroval bo odsek proračunski odsek vsak ponedeljek in vsako soboto. Danes se je razpravljalo o poglavju »poštne in brzojavne pristojbine«. — Poročevalec posl. Prochazka je s številkami dokazoval razvoj pošt v Avstriji. Priporočal je nekatere reforme in spremembe tarif; pred vsem bi se naj zvišala pristojbina za lokalni pisemski promet preklicala. Potem je obširno govoril o gnotnem položaju pošt in brzojavnih uslužbencev ter priporočal zboljšanje plač. Spominjal se je tudi položaja pošt in uslužbencev na deželi. Nasvetoval je tak plačilni sistem, da bi oženjeni imeli za določene odstotke višjo plačo, ravno tako tudi nekoliko doklad za otroke. Nadalje je zahteval ureditev službene pragmatike, javno kvalifikacijo in pravico do dopusta. Govoril je še o nedeljskem počitku ter razpravljaj o zahtevah posameznih kategorij pošt in uslužbencev. Za prometne uradnike je zahteval, naj se jim zvišajo nočne pristojbine ter se jim uredi pristojbine od ur. — Posl. baron d'Elvert

znavam zdaj. Uvažujte, da vas poznam šele nekaj trenutkov, da mi je bil šele sedaj dovoljen pogled v vašo dušo. Verujte mi, da iskreno občudujem, kar sem rekel in dovolite mi, da vas smem ljubiti.«

Marki je govoril mehko, z neomejeno spoštljivostjo in vdanostjo in z izrazom, ki je pričal, da mu prihajajo besede iz srca.

»Ni mogoče,« je rekla Klarica, »ni mogoče.«

»Vi mi ne morete odpustiti?«

»Odpušam vam, saj vas vendar ljubim tako, kakor morda še ni ljubila nobena ženska.«

Klarica je podala markiju roko; nagnil se je nad to roko, kakor bi se ne bil priklonil pred nobeno kraljico in z drhtečimi ustnicami poljubil te drobne prste.

»In zdaj, gospod marki — vsa sreča z vami na vseh potih življenja.«

»Kaj pravite?«

»Po tem, kar sem vam povedala in priznala, je pač ob sebi umljivo, da ne morem ostati več v vaši bližini.«

»Zaradi mene hočete odpotovati?«

»Ne, marki, zaradi sebe.«

»A pomislite — vaš mož ima tu službo.«

»Govorila bom z njim.«

»In kaj mu hočete reči?«

»Resnico pač. Ostati hočem poštena žena in zato bom svojemu možu vse povedala.«

(Dolje prihodnjé.)

je priporočal moderno preosnovno pošto, ki bi se naj upravljala po trgovskih načelih. Nadalje je zahteval, naj se ugodi upravičenim zahtevam pošt in uslužbencev, pred vsem se naj uvede časovni avanzma in 35letna služba za poštne sluga. — Posl. Hofmann - Wellenhof je zahteval, naj se uvede časovni avanzma najprej za spodnje činovne razrede pošt in prometnih uradnikov. Časovni avanzma mora prej ali slej prodreti, zato bi vlada storila pametneje, ako ga prostovoljno dovoli. Praktikantje iz leta 1903. se naj imenujejo za asistente. Govornik je končno predložil dve resoluciji: v prvi zahteva nemudno ureditev službenih in gnotnih razmer za poštne oficijante in poštarije; v drugi pa zahteva, naj se zviša provizija za prodajo pošt in znak. Posl. Malik se je posebno zavzemal za zahteve trafikantov. — Posl. Steinwender je kritikoval, da je v pošt in službi preveč juristov in ker se tudi za prometne uradnike zahteva matura. Pri sprejemanju v pošt in službo naj bi se ne gledalo toliko na višje študije, kakor na znanje jezika. Sploh bi se k pošti ne smel sprejeti nihče, ki ne zna vsaj dveh jezikov. Govornik je opozarjal, da se poštne pristojbine še lahko zvišajo, ker so tudi na Nemškem višje. Istotako je baje bilo znižanje telefonskih pristojbin neutemeljeno.

Hrvaška debata v buda-peštanskem parlamentu.

Budimpešta, 6. marca. Tudi v današnji seji se je parlament bavil s Hrvati. Posl. Supilo je v hrvaškem jeziku zavračal napade poslancev Buze, Kossutha in Polonyija v včerajšnji seji. Posl. Polonyi je protestiral, da se govori k poslovniku hrvaško, češ, da je poslovnik parlamenta le madžarski. Hrvatje imajo pravico, med razpravo podajati hrvaške izjave, ne sme pa se hrvaščina priznati za stalni razpravni jezik. — Predsednik Justh je dokazoval iz govorov in razprav prejšnjih let, da so se v parlamentu govorili hrvaški govori ter se tudi pisali v zapisnike. Hrvaškim delegatom je na prosto izbrlo dano, ali hočejo govoriti madžarsko ali hrvaško. — Zaradi te pravične izjave je zahtevalo 20 poslancev tajno sejo, v kateri je posl. Parkashazy napadal predsednika, da si poljubno tolmači poslovnik.

Po seji je bila pri ministrskem predsedniku konferenca zaradi sklicanja hrvaškega sabora. Konferenci sta prisostvovala tudi ban Rauch in sekijski načelnik Czernokovich. Bajse se je sklenilo, da se sabor takoj odgodi do oktobra.

Železnični projekti na Balkanu

Pariz, 6. marca. Oficijozno se razglša, da se angleška vlada popolnoma strinja z ruskimi načrti glede projektovane železnice Donava-Adrija, ravno tako odobrava vse avstrogrške železnične načrte na Balkanu, ker je angleška vlada uverjena, da vsi ti projekti pospešujejo razvoj na Balkanu ter bodo mnogo pripomogli, da se napravi red v Macedoniji.

Belgrad, 6. marca. Ministrski predsednik dr. Pašić je izjavil glede železničnih projektov na Balkanu, da je prepričan, da bo turška vlada pritrdila projektu Donava-Adrija, ker se bodo tem potom izvažali turški pridelki k morju. Dela se bodo pričela najbrže že to spomlad, ker je kapital 80 milijonov že zagotovil neki francoski konzorcij, ki kateremu pristopijo ruski, angleški in italijanski kapitalisti. Od Rumunske je le odvisno, da dovoli zvezo s srbsko železnico z zgradbo mostu med Rahovem in Grujo. Srbija je vsak čas pripravljena prevzeti svoj del stroškov.

Cetinje, 6. marca. Črnogorski ministrski predsednik Tomonović je izjavil, da vlesile ne bodo storile Črni gori krivice ter bodo privolile v zgradbo železnične zveze med Donavo in Adrijo, ki bo za balkanske države tolikega pomena. Železnica se mora končati v Baru, ker je le tukaj mogoče zgraditi večje pristanišče. Le taka železnica bo nudila Srbiji, Bolgariji in Rumunski tako gospodarsko neodvisnost, ki je danes tako pogrešajo.

Sestanki viadarjev.

Berolin, 6. marca. »National Zeitung«, ki dobiva svoje informacije iz uradnih virov, potrjuje vest, da obišče cesar Viljem spomlad cesarja Franca Jožefa in italijanskega kralja Viktorja Emanuela. Cesar Viljem se sestane na povratku z otoka Korfa v Benetkah z italijanskim kraljem, potem se pelje cesar v Trst, odkoder se poda na Dunaj. — Angleški kralj se je odpeljal v Biarritz. Na potu se ustavi v Parizu, a na otoku Siciliji se sestane z italijanskim kraljem.

Klerikalni anarhist.

Berolin, 6. marca. Iz Jene se brzojavno poroča, da je neki klerikal-

ni fanatik vrgel težak kamen v pisarno slavnega naravoslovca Haeckla, ne da bi ga bil zadel. Poprej je atentator pisal Haecklu več grozljivih pism, v katerih mu je grozil zaradi njegove nevernosti.

Francija v Maroku.

Pariz, 6. marca. V zadnji bitki so Marokanci ujeli deset francoskih vojakov. Razen tega so imeli Francozi 10 mrtvih in 23 ranjenih. Finančni minister Caillaux je predložil zbornici naknadni kredit 15 milijonov za operacije v Maroku. Nemška in angleška vlada sta vljudno vzeli na znanje obvestilo francoske vlade, da odpošlje v Maroko nove vojaške oddelke.

Dogodki na Portugalskem.

Madrid, 6. marca. Vodja portugalskih desidentov Alpojn je sporočil kraljici, da se atentati proti kraljevi rodbini ustavijo le pod pogojem, da se izvede temeljita preosnova ustave in da se zniža civilna lista. V razmerju s prebivalstvom je portugalska kraljeva dinastija najdražja na svetu. Dosedanja ustava se je popolnoma preživela, in monarhijo je mogoče obdržati le, ako se dosedanja ustava odpravi.

Dopisi.

Od Sv. Trojice nad Cerknico. Pri nas imamo za politiko vnetega dušnega pastirja, upravitelja Bajca, ki se je v študentovskih letih tudi za vse drugo brigal kakor pa za učenje. Ta božji namestnik je pridigoval 16. februarja, da je bral v liberalnih časopisih, da je Mati božja nesramnica in da bodo ljudje, če bodo pri volitvah 21. februarja volili naprednega kandidata, podobni francoskim framasonom. Naj bi Bajce raje molčal, ko mora vedeti, da mu nihče nič ne verjame, če take reči klobasa. Ako bi kateri časopis trdil, da je Mati božja nesramnica, bi ga bili konfiscirali. Nam pa ni znana nobena taka konfiskacija in lahko z mirno vestjo trdimo, da se je Bajce zlagal, kot je dolg in širok. Od takih Bajčevih pridig se pohujšuje mladina, ko se otroci potem menijo, da je Mati božja nesramnica. Bajce tudi pravi, da nič ne koristi človeku, če hodi v cerkev, pri tem pa bere »Narod«. O ljubi Bajce, ko bi bil ti vedno tako natančen! Včasih je bilo drugače! Zdaj pa hočeš, naj bodo vsi ljudje mi tvojem kapitu ustvarjeni! Nismo mi kmetje tako nezavedni, da bi izbruhom tvojega fanatizma verjeli, karkoli bi ti hotel. Bajce, pameten bodi, pa bo dobro za tebe!

Iz Senožec. (Vsaka sila do vremen a). Popihnil je veter — in odnesel kaplana Jaka Kleindinst iz Senožec v Begunje na Gorenjsko. Težka, ljuta je bila ločitev, a gotovo ne z naše strani; rad bi bil Jaka ostal v naših Senožecah, kjer je bilo za njega vse tako lepo urejeno; ničesar ni pogrešal, naredil si je gnezdiče tako mehko, tako sladko in se branil z vsemi štirimi je zapustiti; saj je tudi vedno še upal, da sedanji gosp. župnik po pretilnih, klerikalno nesramnih pisnih ugnan v kozji rog, zapusti kar čez noč in strahu senožško župnišče in da postane potem Jaka župnik in paša teh dobrih ovčic senožških, ki so ga celo pri deželno-zborskih volitvah z lepo mu družico enoglasno volili. A Jaka je obračal, drugi so pa obrnili. Akoravno je bil Jaka škofu vedno k srcu priraščen, vendar je škof moral tudi dragemu Jaki nasproti druge strune napeti, kajti vera, ki zbog takih duhovnikov že povsodi na Kranjskem peša, bi znala pri nas zbog Jaka docela opesati; saj se je lepo spovedoval ta lepi Jaka, ko je s prižnice slovo jemal, meneč, da je bil med Senožetci vse, vse so mu rekli, samo ubijalec ne, on da jim odpusti, a trikrat gorje njim! Približno pred tremi leti prišel je ta močič v naše Senožce, ko je v Mirni peči že toliko zagrešil, da bi se ga moralo poslati v samostan, a pri nas je prišel kmalo a cavallo in životariti je začel kakor pristni »Sportsmann« —! Ustanovil je najprvo zanj prepotrebno družbo, postal je jager tudi v pravem pomenu besede — kaj mu je bila mar šola, kaj njegove dušice, ovčice, lov, lov v družbi čez vse mu vdanega oženjenega prijatelja — to je bilo za lepega Jaka. Šport mu je bil tudi z denarjem pridobivati si ljudi za svojo propagando; zdaj pičjača, zdaj kako mastno kosilec v kaplaniji. Posebno je Potočane protežiral. Reči se mora, bogat je moral biti, ta lepi Jaka; toliko je potrosil denarja, a vir mu ni usahnil nikdar, gotovo ni bil kakov stric v Ameriki tako dobrohoten, da je toliko denarja Jakeu dajal, kolikor ga je on rabil. Ne bode morda drugega kakor to, da je kaplanija senožška tako dobra, boljša kakor vsaka župnija na Kranjskem, a bojimo se, da so ti zlati časi za kaplana senožškega minuli, ker ni več na duhu v zadnjem času omračenega župnika Okorna tukaj,

s katerim je Jaka tako lepo shajal — ni pač vsak tako zavber, tako korajžen in pa srečen kakor Jaka. Ljudje govore, da je rajni župnik Nace veliko denarja imel, Jaka je moral na ukaz državnega pravdnika celo k sodniji, pa ne vemo, kako se je s svojimi bratci opravil. Ali je ta Jaka srečen. No, sedaj ga ni več med nami, kjer je živel kot bogat zasebnik in se kot tak tudi odpeljal. Privoščimo mu in odpuščamo mu, a trikrat gorje duhovniku, ki tako živi in take uganja, kakor jih je Jaka! Gospod knezoškof nam je nekaj enakega pridigoval pri zadnjem obisku pretekli mesec, ko je kocka za lepega Jaka padla. Bog ve, ako bo Jaka tudi v Begunjah svoje rojake na korajžo klical? Morda mu znajo oni ob takih prilikah le posvetiti — ker je ravno njih krvi. Zelimo, da Begunje lepega Jaka njemu primerno sprejmejo kot duševnega pastirja, a mu takoj poreko — ljubi Jaka, do sem in ne korak naprej... Posebno cerkveni starejšine naj obrnejo posebno pozornost na cerkveno gospodarstvo.

Gosp. dr. Vladimirju Ravniharju!

Ker ste vodja neke »S. G. S.« in naravno tudi dušni vodja glasila te stranke, »Nove Dobe«, obračam se naravnost do Vas. Vi ste za vse v svoji stranki moralno odgovorni. Stori bi to že poprej, a nisem mogel, ker me je ovirala bolezen.

Čestitam Vam najprvo na Vaši kupčiji z maslom! Vsakemu naprednjaku ste naložili toliko in toliko kilogramov masla na glavo in ste rekli, ti naprednjak ne hodi na solnce, da se ti maslo ne razpusti. Bodi skrit doma, vsi naprednjaki bodite skriti doma, da bom jaz dr. Vladimir Ravnihar, nemški in klerikalni kandidat, zmagal. Skomine so se Vam delale po Krakovem in Trnovem, poslali ste sem svoje »jogre«, ali ko ste se uverili, da pri nas ni polja za Vas, razjarili ste se in ste posegli po najostudnejšem sredstvu v politiki, po sumničenju. Ker sem predsednik politične organizacije za Krakovo-Trnovo in sem vodil volilno agitacijo v tem okolišču, nametali ste največ masla na mojo glavo, tako da je za druge le malo ostalo. To maslo bomo že plačali. Grdili ste mene in moje prijatelje v »N. D.« na tisoče tega lista ste raztrosili po Trnovem, samo da bi Trnovčanom zatrli zaupanje v narodno napredno stranko. Dosegli pa ste ravno nasprotno. Ljudje govore, da ne pojdejo nikdar k odvetniku, ki nam Trnovčanom zabavlja.

Po Vašem babjeverstvu smo Trnovčani že ob svojem rojstvu prišli z maslom na glavi na svet. Celotisti »dr.« Vam je prišel na pomoč. No, to je vsaj »akademsko« maslo. Ves svet ve, kako te reči nastanejo! Bil sem v Belgradu ob otvoritvi prve srbske univerze kot zastopnik »Slov. Matice«, govoril sem na univerzi pred srbskim kraljem, pred profesorji in meščani, in drug dan so nekateri listi poročali, da je govoril dr. Trstenjak, ki je razvnel vse občinstvo. Ali mislite res, da je človek vse, če je doktor? Sicer pa imam v rokah dekret srbskega kralja Petra I., iz katerega se vidi, kako sem se predstavil v Belgradu.

Kar osmešili ste se rečki, da sem »Stajerc«. Gospodi, pomiluj! Akademik mi naklada to maslo! To kaže, da je vaša politika neslovenska in neslovenska. Niti v gospodarski politiki nimamo teh načel. Ako bi se razvoj Ljubljane vršil po Vašem načelu, potem bi ne bilo nikdar današnje Ljubljane, kajti, da je danes Ljubljana to, kar je v kulturnem, književnem, narodnem, socialnem in gospodarskem oziru, pripomogli so do tega vsi Slovenci, ki so prihitali z vseh krajev Slovenije v središče, v belo Ljubljano.

Bil sem svoj čas predsednik »Ljubljane«. Ko sem prevzel predsedništvo le s pogojem za eno leto, društvo ni imelo nič. Nabrali smo za zastavo, ki je stala čez 1200 kron, priredili smo veliko slavnost in ko sem odstopil, bilo je vse plačano, in v blagajni denarja za vse potrebe. Odbor je vse vodil, sklenil, občni zbor vse potrdil. Takrat smo tudi priredili slavnost v Sežani, in zdaj je prišel nekdo, ki piše v »N. D.«, da ve, »zakaj da je imel »Nar. dom« v Trstu takrat tako malo od te slavnosti.« Odbor je račune potrdil, plačali smo vse stroške, godbo, pevskemu zboru vožnjo iz Ljubljane v Sežano in nazaj, vsa društva so imela prost vstop, za Nar. dom v Trstu je ostalo kakih 700 do 800 K. Vpraša zdaj lahko vsakdo, zakaj ni bilo več dohodkov. Seveda bi bilo več dohodkov, če bi se pevcu ob svojih stroških vozili. Ako bi pa to od njih zahtevali, potem bi sežanske slavnosti sploh ne bilo. Tako pa smo bili vsaj prvi iz Ljubljane, ki smo za Nar. dom v Trstu prvi dar poslali.

Ko sem se odpovedal predsedništvu, bilo je najmanj deset deputacij pri meni, ki so me prosile, naj zopet prevzamem predsedništvo, a

lkoživec, ki ga je bila doslej sama frivolnost, je vztrepetal pri misli, da je pahnil od sebe edino žensko, ki jo je doslej našel, da je zmožna resnične ljubezni.

»Da, zaradi vas, marki, sem storila grdobijo, lahko rečem hudodelstvo, da sem se poročila s poštenim, častivrednim možem, ki me ljubi, ki pa ga jaz ne morem ljubiti in ga ne bom nikdar ljubila. O, kaznovali ste me zato, kruto ste me kaznovali.«

»Klarica!«

»Pustite me, da vam povem, kar mi je na srcu,« je rekla Klarica in potem nadaljevala nekako slovesno: »Da, marki, jaz vas ljubim, jaz vas obožavam, a moj sklep je, da ne bom nikdar vaša. Ne zaradi sebe. Kaj je moja oseba. V kmečki krčmi sem doma in za ljudi moje vrste se ne vprašuje dosti, naj se njih usoda obrne tako ali tako. Toda jaz hočem ohraniti čisto to ljubezen, ki polni vse moje srce. V zadnjih dnevih sem čutila, da me zapuščajo moči in da pojema moja volja. Bala sem se, da bi znala pozabiti na svoj sklep. A zdaj je drugače. Vi, marki, ste me nehoti rešili. Pokazali ste mi, da sem vam dobra — samo za kratkočasje. To me je streznilo, popolnoma streznilo.«

Težko je sople Klarica, a ponosno je stala pred markjem, ki je s pogledom polno žalosti upiral nanjo oči.

»Odpustite mi, gospa Klarica, kar sem vam poprej rekel. Sirove in žaljive so bile moje besede, to spo-

nisem ga mogel prevzeti. Kdor hoče biti predsednik takemu društvu, mora se udeleževati pevskih vaj, mora s pevci hoditi v gostilne, a v to nisem imel niti časa niti denarja.

Licemersko vlogo je igrala v tej volilni borbi gospica Kajzeljeva, ki je posredovala pri „N. D.“ Izjavljam pa takoj, da je „Žensko telovadno društvo“ čisto, in da je gospica Kajzeljeva na svojo roko intrigovala proti meni. Otvadila me je „Novi Dobi“, da sta moji hčerki hodili v telovadnico „Ženskega tel. društva“, a jaz da nisem nič prispevkov plačal, potem pa sem oba otroka vzel odločno in ju dal Nemcu Schmidtu. Stvar ni taka. Plačeval sem prispevke in otrok nisem vzel iz rečene telovadnice zato, da bi ju dal Nemcu. Vseled brže rasti se je otroku krivilo hrbtice. Otroka sem dal gospici Kajzeljevi v zdraviljenje. Ker sem pa videl, da pri gospici Kajzeljevi ni nobenega uspeha, moral sem kot vester oče dati otroka drugam, in dal sem ga Nemcu, ki mi je pomagal. Tako, mislim, mora delati vsak oče. Gospica je bila huda, da je izgubila mesečno 20 K (pri Schmidtu plačujem mesečno le 8 K), in zato je nekega dne prišla k meni v hranilnico in me zmerjala, kar se je dalo. Rekla mi je, da se bo nad menoj maščevala, a jaz v hranilnici nisem mogel drugače odgovoriti, nego takole: „Gospica, Vi ste dama, moram torej biti proti Vam kavalir“, priklonil sem se a ona je še dalje sikala. Menila je ta junakinja, da bode dr. Ravniharju bogvedi koliko koristila in in pomagala, ako mene naprednjaka po svoje naslika. Nerač se pečam v javnosti z ženskami in že danes izjavljam, da ji ne verjamem, ako bi gospica Kajzeljeva hotela le kaj prekliečevati.

Imeli ste polna usta korupcije in terorizma. Pred vami ni jih slabših ljudi na svetu, nego so slovenski naprednjaki. Volitve so Vas poučile, da je zmaga poštena slovenska stvar.

V Ljubljani, dne 5. marca 1908

Anton Trstenjak.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 7. marca.

— **Slovenske rodoljube in rodoljubkinje** opozarjamo vnovič na današnje narodno slavlje v „Narodnem domu“. Vsakdo, ki čuti narodno, ki so mu sveti narodni in napredni ideali, naj prihi danes zvečer v „Narodni dom“, kjer bo se praznovala zmaga narodne misli tako med nami Slovenci, kakor med našimi slovenskimi brati. Naj torej ne bo nobenega zavednega, narodno mislečega Slovenca, ki bi se ne udeležil današnje slavnosti!

— **Braće Hrvati!** Kod minulih saborskih izborov u Hrvatskoj pobedila je sjajno hrvatsko-srbska koalicija usprkos užasnog terora sa strane vladajućeg režima. Naša braća Slovenci, slaveći pobedu svoju u gradovima Kranjske usprkos njemačko-klerikalno vladine koalicije, proslaviti će i pobedu hrvatske narodne svesti. Braće Hrvati! Dodajte i Vi na ovu proslavu u što najobilnijem broju!

Hrvat iz Banovine.

— **Čehi!** Danes zvečer se slavi v „Narodnem domu“ tudi sijajna češka zmaga v Budjepeščah. Češki rojaki, udeležite se tega slavlja polnoštevno! — Svobodomiselní Čeh.

— **Na današnje narodno slavlje v „Narodnem domu“** pride, kakor poroča „Pokret“, tudi več hrvatskih rodoljubov. Najbrže pridejo z brzovlakom ob polu 6. zvečer.

— **Poglavje o meščanih?** Smejali smo se, čitačoh v „Slovenca“ otročji članek o volilnih narodno-napredne stranke, ki so 28. m. m. tako sijajno premagali klerikalno-nemškutarsko koalicijo. „Slovenec“ je trdil, da so meščani vsi glasovali za klerikalno-nemškutarske kandidate, za napredne kandidate pa le uradniki, notarji in advokati? Kaj ti morda niso meščani? Meščan je pač vsak, kdor stanuje v mestu in ima z mestnim prebivalstvom identične interese. Meščani so torej trgovci in obrtniki, hišni posestniki, uradniki, delavci in izvrševatelji svobodnih poklicev. Na dan 28. m. m. so pripadniki vseh teh stanov šli v boj za narodno-napredno stranko in podpori vseh teh stanov se ima stranka zahvaliti za svojo zmago. Če bi ne imela narodno-napredna stranka pri vseh teh stanovih večine, bi bil pač občinski svet drugače sestavljen, kakor je danes, ko se klerikalci niti ne upajo svojih kandidatov za obč. svet postaviti. „Slovenec“ razločevanje med uradniki in advokati na eni strani — med trgovci in obrtniki na drugi strani je manevar, ki ima samo namen hujskati. „Slovenec“ bi pač rad delal zdražbo med uradniki in med trgovci in obrtniki. Pa se za-stonj trudi. Ljubljansko prebivalstvo ve prav dobro ceniti gospodarski pomen uradništva. Uradnik dobi vsa-

kega prvega svojo plačo in pusti ves svoj zaslužek v mestu. To so lepi, prav lepi tisočaki, ki jih dobivajo hišni posestniki, trgovci in obrtniki vsak mesec od uradnikov in zato se sita gospoda okrog „Slovenca“ za-stonj trudi, da bi napravila kake zdražbe. Uradniki so ravno tako meščani, kakor pripadniki drugih stanov, advokati pa ravno tako izvršujejo obrt kakor drugi obrtniki. Seveda take vrste meščanov, kakor jih imajo klerikalci, ni v narodno-napredni stranki. Klerikalni meščani so ljudje, ki jih morajo klerikalci pred vsako volitvijo 14 dni narkotizirati s pijačo tako, da se niti za trenutek ne streznijo, na dan volitve pa jim vtaknejo debelo cigaro v usta in jih ženo na volišče kakor kostrune v klavnico. Te meščane že prepustja napredna stranka klerikalcem, ki drugih itak nimajo, če jim ne pridejo na pomoč Pročod-rimovci iz kazine.

— **Kranjski veleposestniki.** Glasom uradnega lista je v kuriji veleposestnikov sedaj še 83 volilcev. Pravzaprav jih je pa nekaj manj, ker erar se vendar ne more udeleževati političnih bojev. Ti veleposestniki imajo deset poslancev in se vojskujejo z največjo srditostjo in brez b-zirnostjo za to, da se mora ohraniti njih vnebovpijoči privilegij. Vsa gorostasnost, da, blaznost tega privilegija se je pokazala včeraj pri volitvi. „Voditelj“ te nemške gospode so po celi deželi tudi pri Slo-vencih moledovali za glasove. Hoteli so spraviti kolikor mogoče glasov skupaj, da bi z veliko ude-ležbo demonstrirali za ohranitev ve-leposestniške privilegija. In pravi-li so skupaj — 49 glasov. Teh 49 možičev je volilo 10 poslancev, vsa kranjska mesta in trgi, ki plaču-jejo dve tretjini vseh deželnih doklad, pa imajo le 8 poslancev, vseh 40000 kmetijskih volilcev ima 16 poslancev. Kaj ne kriči to do neba? Kdor ima kaj čuta pravičnosti, tega morajo te številke razdražiti do skrajnosti in kdor se zavzema za ohranitev tega privilegija, kakor klerikalci, ta zasluži, da se ga s poleni sežene iz javnega življenja.

— **Klerikalci in socijalni demokratje.** Odkar je bil 1. 1901. idrijski tebant Arko s podporo socijalnih demokratov izvoljen v deželni zbor, so si klerikalci pripravili posebno tak-tiko za svoje postopanje napram so-cijalnim demokratom. Skrivaj so ro-govillili proti njim kolikor so mogli, delati med njimi zdražbe, da bi na-redili razpore in ujeli kaj delavcev na klerikalne limanice — pred ljudmi pa so jih hvalili, jim delali kompli-mente in jih proglašali za pravo ljud-sko stranko. Očitno so se jim slad-kali — pod plaščem pa so imeli skrito bodalo, s katerim so jih bodli, kadar so mislili, da tega nihče ne vidi. Premotili so res tega in onega socijalnega demokrata, saj so izurjeni v slepljenju ljudi, toda sčasoma je le prodrl spoznanje med socijalnimi de-mokratki, da so klerikalci naj-hujši sovražniki ne le na-predka in svobode nego zla-šči tudi vsaki resnični so-cijalni reformi. To spoznanje, na-stalo iz bridkih izkušenj, je provzro-čilo, da so v Idriji socijalni demo-kratje pri ožji volitvi glasovali za narodno-naprednega kandidata. Kle-rikalci so še v zadnji uri poskusili ujeti socijalne demokrate v svoje zanke. Poslali so v Idrijo sladkobe-sednega dr. Kreka, ki zna svoj fana-tični klerikalizem tako spretno skri-vati pod „biedermaiersko“ krinko. Na vse načine je lovil dr. Krek idrijske socijalne demokrate, da bi izdali svoje principijalno stališče, določeno za celo Avstrijo že pri zadnji državno-zborski volitvi: da naj socijalni de-mokratje povsod pri ožjih volitvah glasujejo zoper klerikalce. Socijalni demokratje pa se niso dali ne preva-rati, ne zapeljati, ne podkupiti. Krek je moral z dolgim nosom odriniti iz Idrije in pri ožji volitvi so socijalni demokratje glasovali za Gangla. S tem so ostali le sami sebi zvesti. Pa glej — zato, ker so zvesti ostali sami sebi, ker se niso dali ne podkupiti, ne zapeljati, zato jih zdaj kleri-kalci zmerjajo z izdajalci in jih tako in enako v svojih listih grde. „Novodobarska“ kličica pa vpije po oštarijah, da so socijalni demo-kratje sam „gsindel“ in „pakaža“, ki se za frakelj šnopsa vsakemu proda. Kdor tako suje, zasluži sam mrzle rjuhe. Ta najnovejša taktika kleri-kalno-nemškutarske koalicije napram socijalnim demokratom je jako sna-čilna za klerikalce. Dokler so se so-cijalni demokratje dali zlorabljati za klerikalce, so jih ti očitno hvalili, skrivaj pa jim ubijali vse njih orga-nizacije in onemogočali vsak razvoj, ko so se pa socijalni demokratje osa-mosvojili, jih pa klerikalci pesujejo.

— **K imenovanju Finžgarja za župnika za Soro.** Ljubljanski škof je pred kratkim imenoval župnika v Zelimljah g. Finžgarja za župnika na Sori; to je vsakogar presenetilo, kdor posna nekoliko zgodovino sorške fare. Leta 1897 je bila ta župnija

razpisana in dobil jo je Fr. Hiersche, rodom Čeh. Leta 1903 sta menjala za župniji Anton Berce in Franc Hiersche; prvi je bil vsled tega ume-ščen na Soro, drugi pa na Boštanj. Menjava se je izvršila s dovoljenjem obeh patronov in škofijstva, škof Jeglič sam je oba župnika instaliral kanonično in vzel za te dekrete pla-tilo. Vseled tega je vsakdo smatral Hierscheja za pravega župnika bo-štanskega, Berceta pa za župnika sorškega. Vsakdo je tako sodil, le ljubljanski škof ne. Škof Jeglič je hotel uničiti Berceta, ker ni hotel uganjati njegove politike. Na pomoč so mu prišli zgodovinarji, ki so mu pokazali vrata, skozi katera naj vrže Berceta: na Sori ima po usta novnem pismu pravico župni-kovati le duhovnik, ki je ro-jen v Ljubljani ali v Kranju. Škof je takoj premenil župnika Ber-ceta naslov, dekretiral ga je za ad-ministratorja in hotel razpisati Soro. Berce naj bi ne imel nobene župnije, ker ni agitiral za dr. Susteršiča izvo-litev. Ker je predsedoval takrat na Kranjskem baron Hein in je bil mi-nister za bogočastje pl. Hartl, škofu ni bilo dovoljeno, da bi postopal svoje-voljno. Zadeva se je oglasila v Rim in na ministrstvo. Rim ni dal nika-kega odgovora, vlogo, podano na mi-nistrstvo, je pa moral Berce umak-niti vsled škofovega povelja, kajti škof Jeglič se je ustrašil ob-jeektivne preiskave. K njegovi sredi je prišel na Kranjsko Schwarz in prvo njegovo delo je bilo, da je z bajoneti pomagal škofu v dosegu grdega in nepostavnega njegovega namena: iz-gnati Berceta z župnije Sore. Kako nasilje, kako krivice so se godile po Schwarzovi in škofovi politiki, o tem smo svoje dni pisali. Rodovi bodo po-mnili sorško prelihanje krvi! Berce je moral iz Sore po škofovih besedah, ker ni rojen v Ljub-ljani ali Kranju. Zdaj pa isti škof, kateremu morejo biti sorški do-godki vendar še v spominu, ime-nuje za župnika na Soro du-hovnika, ki tudi ni rojen v Ljubljani ali Kranju! Kako se to strinja s kanoničnim pravom, kako z avstrijskim zakonom? Zakaj škof zdaj na-menoma krši postavbo, zakaj ne upošteva ustanovnega pi-sma, katerega se je tako trdo-vratno oprijemal, ko se mu je šlo zato, da bi uničil Berceta! Iz vsega se vidi, da pri škofu igrajo vedno in povsod samo osebni oziri. Berce je moral s Sore, ne, ker ni rojen v Ljubljani ali Kranju, ampak ker ga je škof sovražil, ker ni hotel biti priganjač klerikalne stranke, Finžgar je pa prišel na Soro za župnika, dasi tudi ni rojen v Ljubljani ali Kranju — ampak, ker je s škofom ne-kaj v sorodu! Korupcija brez pri-mere! Škof ima na razpolago duhov-nike, ki so rojeni v Ljubljani ali Kranju, toda on se ni hotel pri-odati župnije sorške držati ustanovnega pisma, temveč delal po svoji trdo-vratni svojevoljni glavi. Finžgar je znan kot miren duhovnik in marsi-kdo se bo čudil, da je škof ravno njega izbral za sorškega župnika. So-rodniče vendar lahko se kam drugam namesti. Ne samo sorodniški oziri so napeljali Jegliča, da je poslal v Soro Finžgarja. Škofu je znano, da je Sora skozinokoz napredna in da vse da za duhovnika, kakršen je Berce, ki se je brigal le za svojo duhovniško slu-žbo in izobrazilo in pouk ljudstva. Brajca Sorani ne morejo trpeti, pa naj se jim še tako hinavsko liže, ker vedo, da ga jim je poslal škof kot kazen za njih naprednost. Kako bodo Finžgarja sprejeli, nam ni znano. Ve-mo pa, da je škof tega duhovnika ravno vsled njegove mirnosti poslal v Soro, da bi na ta način pridobil Sorane na svojo stran. Koliko se mu to posreči, bo pokazala prihodnost, rečemo pa lahko popolnoma odkrito-srčno: Kakor sta škof Jeglič in njegova desna roka Schwarz odgovorna za vse, kar se je zgodilo pretekla leta v Sori, tako sta odgovorna za vse, kar se še bo. Sora še ni Ri-cmanje, pa utegne postati. So-rani niso pozabili krivic, storjenih župniku Bercetu in njim samim in škof Jeglič jih ne bo preslepil s še tako premetenimi zvijačami. Zahteva Soranov je bila, je in bo: Mi hoče-mo za župnika Berceta, ki nam je bil po krivici odvzet in ni ga duhovnika, ki bi ga mogli spre-ti s tistim veseljem in zadovoljnostjo, kakor smo Berceta!

— **Naša narodna duhovščina.** Pred kratkim je izšel nov list „Slovenski Branik“, ki ima namen Slo-vence seznanjati o razmerah na naših mejah, jih bodriti za narodno stvar in jih poučevati o namerah naših na-rodnih sovražnikov. List, ki se z živo vnmemo zavzema za naše narodne ko-risti, misli bi vsakdo, da bo dobro-došel vsakemu Slovencu in da tisti 2 K 40 v utrpi vsak, kdor jih more. Res, večina Slovencev ga je sprejela

s veseljem in navdušenjem, izjemo je naredila samo naša prečastita du-hovščina, kakor je brati v zadnji šte-vilki tega lista! Le prav malo je častnih izjem med duhovniki! To je škandal, pravi narodni škandal! Ljudje, ki se povsod izpostavljajo, da stoje na braniku za pravice slovenskega je-zika, ki si laste ne vemo kakšne za-sluge za našo narodnost, zametujejo list, ker je pisan v pravem na-rodnem duhu! Kaj mar tem brez-domovincem narodnost! Škof Mahnič jo je proglasil za paganstvo in tudi oni jo smatrajo za to! Naj rešujejo narodnostno vprašanje drugi, naši du-hovščini gre le za to, da pripelje slo-vensko ljudstvo pod rimski jarem, potem je pa doseženo zanjo vse! In to bi naj bili naši narodni vodi-telji?!

— **Učitelstvo pri D. M. v Polju** je poslalo v Idrijo to-le brzo-javko: „Gromoviti živio Ganglu, na-šemu vrlomu bojovniku! — Živeli idrijski volilci!

— **„Mica Kovačeva piva, nič pvačeva“.** „Neodvisni meščanski od-bor“ je za dan deželnozbornih vo-litev v Ljubljani najel dolgo vrsto izvoščkov, da bi dovažali somišljenike na volišče. Objubili so jim dobro plačo. Toda sedaj, ko so se volitve končale s srmatotnim porazom „ne-odvisnih“ kandidatov, neče „neodvisni meščanski volilni odbor“ o dobrem plačilu ničesar vedeti in ponuja iz-voščkom baje samo par kron. A še teh par kron jim baje še niso izpla-čali. Svetujemo upnikom „neodvisnega meščanskega volilnega odbora“, naj se naravnost obrnejo s svojimi ter-jatvami na „Ljudsko posojilnico“, katera se pač ne bo ravsala za borih par kron, ko je preje žrtvovala za „neodvisne“ kandidate že tisečake!

— **Napredna zmaga v goriških mestih in trgih.** Pri včerajšnji vo-litvi v goriških mestih in trgih je sijajno zmagal kandidat narodno-na-predne stranke gosp. Andrej Ga-bršček. V celem je dobil Gabršček 451 glasov, njegov klerikalni pro-tikandidat Jonko pa 287, in sicer je dobil Gabršček v Ajdovščini 29, v Bovcu 35, v Kanalu 38, v Kobaridu 61, v Komnu 66, pri sv. Križu 45, v Natrežini 60, v Sežani 35 in v Tolminu 82. Nje-gov protikandidat Jonko ni dobil v Ajdovščini nobenega, v Bovcu 81, v Kanalu 58, v Kobaridu 4, v Komnu 36, pri sv. Križu 43, v Natrežini 3, v Sežani 4 in v Tolminu 58 glasov.

— **Ožja volitev v kmečkih občinah na Goriškem** bo 11. t. m. v sredo in sicer v goriški okolici med naprednjakom Obljubkom in klerikalcem Berbučem, v Gorah pa med naprednjakom Juretičem in klerikalcem Kosmačem.

— **Iz šolske službe.** Kot vo-lonterki (šolski praktikantini) bosta poučevali učiteljski kandidatini gđ. Antonija Stamear in gđ. Vita Kersnik, ki imata zrelostno izpriče-valo za ljudske šole in sicer prva na I. mestni deški ljudski šoli, druga pa na mestni nemški dekliški šoli v Ljubljani. Učiteljica gđ. Ana Pod-rekar na Viču je zaradi boleznih dobila dopust in pride na njeno mesto kot suplentinja gđ. Marija Košak iz Polhovega gradca.

— **Iz gledališke pisarne.** Jutri, v nedeljo popoldne (za lože: par) se uprizori prvič v sezoni Schiller-jeva petdejska žalostna iz meščan-skega življenja „Kovarstvo in ljubezna“, ki je poleg „Razbojni-kov“ Schillerjevo najpopularnejše mladostno delo. Glavni vlogi sta v rokah gospe Kreisove in gospoda Nučiča. — Zvečer (nepar) se poje četrtič v sezoni Dvořakova opera „Rusalka“ z gospico Jarmilo Gerbičevico kot gostom v naslovni vlogi. Prince poje gosp. Orzelski, kraljičnega goa. Groszova, čarovnico goa. Peršlova, prvo vilo goa. Škrdljkova, kuharčka goa. Tha-lerjeva, povodnjega moža g. Va-lišček, logarja gosp. Kratochwil, lovca g. Bukšek. — V torek (par) gostuje g. Ignacij Borštnik iz Zagreba kot nosilec glavne vloge v Karel Weisovem ljudskem igro-kazu „Ob svojem kruhu“ (Das grobe Hemd).

— **Slovensko gledališče.** Včeraj tretjič peta opereta Geisha je priva-bila obilo množico razpoloženega ob-činstva, ki je priznanja vredne na-stope solistov glasno hvalilo. Pohvala gre vsem osobju, ki je z največjo točnostjo vse plesne zboru kot tudi solistov našadural.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani** sklicuje izredni občni zbor v sredo 11. t. m. ob 8. zvečer v re-stavraciji „Narodnega doma“.

— **Za Ciril-Metodove družbe** naj darujejo rodoljubkinje in rodoljubi zaradi splošne zmage narodno na-predne stranke po kranjskih mestih!

— **V šolskih vrstih** družbe sv. Cirila in Metoda je zdaj 849 otrok. — **Slovensko trgovsko društvo „Merkur“** namerava otvoriti v naj-krajšem času za svoje člane tarifni kurz, katerega se bodo člani lahko

brezplačno udeleževali. Glede dolo-čitve ur in drugih podrobnosti bo v ponedeljek, dne 9. t. m. ob 9. zvečer sešatek v društvenih prostorih. Gosp. člani opozarjamo na ta velevažen tečaj s vabilom k obilni udeležbi. Po končanem sestanku bo razgovor pev-cev glede pevskih vaj, kakor člani našega pevskega zbora in vse dotične člane, ki imajo veselje do petja, opo-zarjamo.

— **III. jugoslovanska umetniška razstava** se odprla v Zagrebu 1. maja t. l. Zveza jugoslovanskih umetnikov „Lada“ je že izdala okli-ka na umetnike, naj pravočasno dopok-ljejo svoje, za razstavo namenjene um-tvore. Pisma in umetnine je po-šiljati na naslov predsednika gosp. O. tona Ivekovića v Zagrebu, Ilica št. 85. Slovenski umetniki dobe pravilnik za razstave zveze jugoslo-vanskih umetnikov „Lada“ v Ljub-ljani v trafiki v Prešernovih ulicah št. 20.

— **Olajšanje mature.** Z Dunaja se poroča, da se danes objavijo novi predpisi za gimnazijsko in realno maturo, kateri predpisi stopijo že letos v veljavo. Na gimnaziji odpade pismeni prevod iz nemščine v la-tinščino, na realki pismeni prevod iz francoščine v nemščino. Na obeh za-vodih odpade pismena matematična naloga. Za nemško nalogo dobe di-jaki tri različne teme, med katerimi si izberejo eno. Ustmeno maturo bodo delali vsi dijaki v enaki meri in sicer le iz štirih predmetov. Na gimnaziji se bo izpravevalo iz učnega jezika, latinščine ali grščine, domovinoznan-stva in matematike, na realki pa iz jezikov, domovinoznanstva, matema-tike in fizike. Pri vseh skušnjah je do skrajnosti omejeno vse, kar se opira zgolj na spomin in skušnja naj ima, kjer je mogoče, značaj svobod-nega kolokvija. Zrelostno izpričevalo naj obsega samo sodbo o zrelosti ali nezrelosti dijaka.

— **Slovensko pevsko društvo „Slovan“** je imelo dne 29. februarja t. l. plesni venček, ki se je prav lepo obnesel. Udeležba je bila tolika, da so Steinerjevi prostori bili zopet pre-tesni. Veselica se je vršila v najlepšem redu in je trajala do ranega jutra. Veselico so počastili s svojo navzo-nostjo g. župan in državni poslanec Ivan Hribar in deželna poslanca g. dr. Ivan Tavčar in g. dr. Karel Triller, kar je zbrano družbo zelo razrado-stilo.

— **Državne nagrade za obisko-valce kompozicijskih kurzov.** Leta 1908 bo naučno ministrstvo oddalo za frekventante kompozicijskih kurzov vseh domačih glasbenih šol dve drž-avni nagradi v znesku po 1000 K. Zadnji dan za vlaganje prošnje je 30. sept. 1908. Natančnejše določbe se dobe pri političnih oblastvih. Konkurza se lahko udeleže poleg onih, ki so do imenovanega termina frekventantje kake domače glasbene šole, tudi oni komponisti, ki so absol-virali kompozicijski tečaj na kaki ino-zemski glasbeni šoli z učnim letom 1907/1908.

— **Simon Gregorčičovo javno knjižnico in čitalnico** v Vegovi ulici šte. 2 je obiskalo v preteklem tednu, t. j. od 28. febr. do 6. marca skupno 567 čitateljev. Povprečni ob-isk je znašal torej 81 osebo na dan.

— **Javno predavanje.** Od torka do petka (10. do 13. marca), vsak večer ob 8., se bo vršilo poučno versko predavanje v poletnem salonu pri „Maliču“ (Hotel Stadt Wien). G. Butcher iz Angleškega bo govoril nemški, g. Chrásk slovenski. Vstop je vsakomur prost.

— **Iz Rožne doline** se nam piše: Veselica, koju je priredil tamburaški klub „Zarja“ na korist novemu usta-novljenemu društv. „Otroški varuh“, se je povoljno obuesla in odbor tambu-raškega kluba je izročil vsoto 104 K. 20 h ustanovnemu odboru v roke g. župana Fr. Oblaka, kateri znesek se plodonosno v Kmečki posojilnici na-loži. Srčna hvala vsem tamburašem, darovateljem dobikov in sploh vsem, ki so temu prvemu koraku prispevali in pripomogli.

— **V kemični tovarni v Mostah** se je danes ponesrečil 51letni kurjač Josip Kovačič. Padel je bil obzidja kotlov na kamenita tla in obležal na mestu mrtve.

— **Iz Domžal.** V nedeljo popoldne je v domači šoli predaval gospod A. Likozar o čebelarstvu. Zbrano je bilo precejšnje število čebelarjev, ki so z največjo pozornostjo sledili go-vornikovim besedam. Otvorili so ob koncu predavanja prav zanimivo de-bato z g. Likozarjem, kateremu bodi najlepša hvala za temeljiti pouk in poškrtovovalnost. Med poslušalci smo videli tudi nekaj dam. Gotovo bi bili možje srečni, ako bi kranjske žene posnemale kranjsko čebelo v prid-nosti, le pikati bi ne smele tako hudo.

— **Telovadno društvo „Sokol“ v Domžalah.** Dne 23. svečana t. l. pri-redil je tukajšnji „Sokol“ svoj plesni venček. Prostorji br. Kuharja, kjer se

(Dalje v prilogi.)

je veselica vršila, so bili jako okusno dekorirani s sokolskimi emblemi in trobojnicami; posebno pozornost je vzbujala dekorativna slika, ki jo je javnil in društvu podaril akademski slikar g. Maksim Gaspari. Bodi požrtvovalnemu umetniku izrečena iskrena zahvala. Glasbene točke je izvajal oddelek kamniške godbe na lok pod osebnim vodstvom kapelnika g. Novotnega precizno in jako marljivo do ranega jutra. S tem bodi imenovana godba priporočena tudi drugim društvom, da se ozirajo na njo pri svojih prireditvah. Udeležba je bila polnna; poleg odličnih Domžalčanov omeniti je dragih gostov iz Ljubljane, Kamnika, Mengša, Doba in Lukovice, izostale pa so gotovo osebe, od katerih bil tega ne bili pričakovali. Ker je bil čisti dohodek veselice namenjen za novo telovadnico, so se preplačila hvaležno sprejemala. In res so cenjeni udeležniki to dejstvo vpoštevati, in pripomogli k prav dobremu gnotnemu uspehu veselice. Onim krogom, ki so iz osebne mrznje posamičnih društev, ali iz užaljenega samoljubja demonstrativno izostali od naše prireditve, potem pa z očitno škodoželjnostjo naznanjali, da se je „Sokol“ s svojo veselico „blamiral“, povemo namreč na uho, da je znašal čisti dohodek 102 K. To pač ni blamaža, nego za naše razmere prav ugoden uspeh, ako se upošteva, da je bilo 147 K stroškov, in če pomislimo, da je lanska „Sokolova“ veselica navzlic mnogobrojnejši udeležbi dala le 64 K preostanka. Kakor je bilo že prej omenjeno, dosegel se je tak uspeh ponajveč s preplačili, in so dotičniki s tem pozabili, da so našemu „Sokolu“ resnično naklonjeni. Hvala jim za njihovo požrtvovalnost in naj društvu tudi v bodoče ne odtegne svoje podpore. Na take podpiratelje je „Sokol“ opravičeno ponosen in jim kliče krepek „Na zdar!“

Umrli je g. Egidij Jeglič, posestnik in trgovec na Selu pri Žerovnici. N. v. m. p!

Jesenjskemu „Sokolu“ je podaril gosp. Fran Novak, brivski mojster na Jesenicah 20 K. Srčna hvala.

Prihodnja predstava gledališkega odseka jesenjskega „Sokola“ se ne vrši v nedeljo, dne 8. t. m. kakor se je poročalo prej. Ker se ni moglo dobiti iz gledališča za sedaj kostumov za Medvedovo „Za pravdo in sroce“, se pripravja za prihodnjo predstavo Meškova dramska slika „Na smrt obsojeni“.

Iz Novega mesta se nam piše: Maskarada pod geslom „Vrtna veselica“ je pustni torek, 3. t. m., v naši narodni čitalnici popolnoma uspeša. Dvorana z vsemi širimi stranskimi sobami, osobito pa soba, v kateri se je nahajala kavarana, vsi ti prostori spremenjeni so bili v pravem pomenu besede v vrt. Kar očarljiva je bila vsa dekoracija, in neprickavano bogato ter fino, da, izborni je bil založen „buffet“, že omenjena kavarana, ter vinski paviljon. V „buffetu“ so bila na razpolago izborna buteljka vina grške kmetijske šole, v vinskem paviljonu pa ona tukajšnje vzorne državne kleti. Na istotako krasno v vrtnem žanru dekoriranem odrju je sviral domači salonski orkester. Sploh ves arangement veselice je bil presenetljiv, skoro bi se smelo reči umetniški. Za to vsa čast in priznanje zdajšnjemu gospodu predstojniku čitalnice, in osobito pa še vsem tistim velečastnim damam in gospodom, ki so se pod navodom gospoda čitalničnega predsednika toliko požrtvovalno trudili, da je veselica glede dekoracije prostorov in njenega splošnega efekta tako krasno uspeša. Čast in hvala vsem. Mask je bilo, žal, kaj pldlo število, a te so bile vseskozi elegantne. Pri vsem tem je pa bila udeležitev jako velika in izbrana, tako da se je tesnoba naših čitalničnih prostorov zopet prav občutno razodela. Veselico posetili so tudi ravno v mestu se nahajajoči gospodje porotniki, in tudi vsi tukajšnji železnico trasujoči inženirji. Plesalo se je do jutra.

Dolenjsko pevsko društvo. V ponedeljek dne 9. t. m. bo ob pol 9. zvečer v pevski sobi „Nar. doma“ v Novem mestu občni zbor „Dolenjskega pevskega društva“.

Krško učiteljsko priredi v soboto, dne 14. t. m. ob 8. zvečer v telovadnici meščanske šole v Krškem VI. roditeljski sestanek. Spored: 1. Vzgojno predavanje: Lj. Stiasny: „Šiba novo mašo poje“. 2. Poljudno poučno z mnogimi skriptičnimi slikami združeno predavanje: J. Magul: „Skozi Švico v francosko riviero“.

„Belokranjski Sokol“. Pri izrednem občnem zboru v Metliki, dne 1. marca se je sklenilo, da odstopi iz „Slovenske sokolske zveze“ dokler je starosta ali sploh v odboru dr. Vladimir Ravnihar. — Odbor telovadnega društva „Bel. Sokol“ v Metliki.

Kipna smrt. Iz Celja, 6. marca: Danes predpoludne ob polu 10. uri se

je 19letni delavec v tukajšnji cinkarni, Fr. Klino iz Spod. Hudinje, na glavnem trgu sgrudil ter takoj izdihnil dušo. Bil je že dalj časa bolhen.

Samomer. V Pulju se je usmrtila 23letna Neža Čakšek iz Bačerce na Štajerskem doma. Vrgla se je skozi okno na kamenita tla.

Sprememba krajevnega imena. Ime občine Korčace v političnem okraju Ptuj se spremeni v ime „Sv. Tomaž“, eno občine Cerkevjak v političnem okraju Maribor pa v ime „Sv. Anton v Slov. goricah“.

Brata — uvažujmo, a ne — sovražnik! Od štajerske Save se nam piše 5. marca t. l.: Mnogo se je pisalo v poslednjem času o Hrastniku, o nasilstvu in navalu tamonjih nemčurjev napram Slovincem, o ondašnji ponemčevalnici i. dr. Hrastniška tvornica kemičnih snovi že dalj časa zalaga slov. pokrajine z raznimi umetnimi gnojili, kakor so zlasti kali-amonjak in superfosfat, s katerimi se gnoje travniki, hmeljišča, deteljšča itd. Ta gnojila osobito mnogo naročajo Savinčani. — Pa čemu to? Enako robo nam lahko daje po ugodnejših pogojih češka tvrdka v Pragi: kemična fabrika Blovsky & Comp., Vaclav. namest, 43. — Podpirajmo to. Svoji k svojim!

Smrt na plesu. V Bistrici na Dravi na Koroskem je na plesu umrla 31letna dekla Berta Vran. Zadela jo je kap. Vran je bila čez pas tako stisnjena, da je bila vsa marogasta po životu vsled tega.

Aretirali so v Malnici na Koroskem Valentina Gravosa iz Italije zaradi razžaljenja našega cesarja. Grozil je, da pokonča s puško našega vladarja.

Zavraten umor. Blizu Voloskega je 33letni tovarniški delavec Franc Kosce s Kranjskega ustrelil dvakrat na 25letnega potapljača Stefana Dobriniča iz Pazina in ga na mestu usmrtil. Morilca so izročili sodišču.

Zblaznel je v Trstu v zaporu 35letni Saša Nebogatov iz Odeise in se hotel usmrtiti.

Žena je ušla v Trstu Francu Tušarju iz Logatca.

Zaprl so v Trstu delavca Emila Mevsiča, ki ga je zasledovalo ljubljansko in celovško deželno sodišče zaradi velikih tatvin. Sodi se, da je na Koroskem pri Pfaffenbergu oropal stavbinskega podjetnika Ivana Rightettija 13 000 K.

Štrajk učiteljskih v Koprnu. Slovenskim štrajkovcem so se pridružili še italijanski, ki zahtevajo, da se predmeti, ki se zdaj poučujejo v nemščini, poučujejo v njih materinskem t. j. italijanskem jeziku. Vodstvo učiteljskega je pozvalo vsled naloga dež. šolskega sveta gojence, da se povrnoje najpозnejše do ponedeljka 9. t. m. ob 8. zjutraj v šolo, sicer jih je smatrati, da so izstopili.

Spridevalo si je popravil. V Rovinju je bil finančni stražnik Jos. Petrič, doma iz radgonske okolice, obsojen v štiridesetno ječo, ker si je popravil svoje gimnazijско spridevalo ptujске gimnazije iz 3. za 4. razred, da bi bil dobil službo pri pošti.

Tiskarna v Lovranu. Koncesijo za ustanovitev tiskarne v Lovranu je dobil Vladimir Plavec.

Lepa občinska stražnika. Na Čresu sta obč. stražnika težko ranila 4 osebe, eno pa lahko, ker so pele po mestu. Izmed ranjenecv se eden bori s smrtno. Stražnika sta od zadej udarila s sabljami na ljudi. Vzrok take brutalnosti, ker so bili pevci, med temi tudi 15letna deklica Kastanova Marica, Hrvatje, vodje mestne policije so pa italijanski fanatiki.

Ustrelil se je na Dunaju frekvant vojne šole, poročnik 17. polka iz Celovca Oton Grafoner, ker ni napravil izpita. Smrtno zadetega so prepeljali v garnizijsko bolnišnico.

Umrli je v Meranu g. Edvard Brachtl upravnik v p. Truplo so prepeljali v Ljubljano, kjer je bil danes pogreb. N. v. m. p!

Smrt v rakvi. [Krušedolu v Sremu v Slavoniji je obol el neki otrok za davico. Ko so že vsi mislili, da ni več življenja v njem, dejali so ga v rakev in odnesli v mrtvašnico. Ko bi se imel vršiti pokop in so prišli po rakev, našli so otroka v njej ležati na ustih. Dognalo se je, da revež doma ni v resnici umrl, ampak se samo onesvestil in da se mu je zavest povrnila v rakvi. Njegov obraz je bil ves spačen vsled groze, ki jo je preстал pred pravo smrtjo v rakvi.

Zaklalo se je mestni klavnic ljubljanski od 16. do včevši 23. februarja t. l. 78 volov, 9 krav, 6 bikov, 2 konja, 124 prašičev, 147 telet, 19 kostrunov in kozlov, 18 kozličev; zaklane živine se je vpeljalo 1 prešič, 16 telet in 10 kozličev ter 100 kg mesa.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni „Evropa“ ima od danes do včtetega torka sledeči vlezaniniv spored: Prehod francoskih konjenikov čez reko.

(Po naravi posneto). Zbirka razglednic. (Smešno). Pošten delavec. (Zaigrava). Naprej s godbo! (Krasna projekcija v barvah). Moč s teledio glavo. (Smešno). V torek sodeluje „Društvena godba“ pri predstavah ob 4., 5., 6., 7. in 8. zvečer.

V panorami-kosmerami na Dvorskem trgu pod Narodno kavarno je razstavljena prihodnji teden Rusija, Riga (Baltiške province).

Umrli je v jetniški bolnišnici znana vdova Doroteja pl. Milost, katera je bila obsojena v trimesečno ječo, ker se je pečala v družbi z Ignacijem in Frančiško Zelenikovo ter Stefanijo Rotarjevo s sovodstvom.

Tatvina. V noči 1. na 2. t. m. je nekdo strl kipo pri skladišču gosp. Avgusta Agnole na Dunajski cesti št. 11 in pokradel za 100 K skled različne velikosti.

Delavsko gibanje. Včeraj so se z južnega kolodvora odpeljali v Ameriko 3 Slovinci, nazaj jih je pa prišlo 20. — 25 Hrvatov je šlo v Bregeno, 140 Lahov se je odpeljalo v Brao, Budimpešto in na Dunaj, 30 jih je ostalo pa v Ljubljani.

Izgubljene in najdene reči. Ga. Olga Sartoryjeva je izgubila črno, usnjato ročno torbico, v kateri je imela dve znamki in zlata očala, vredna 22 K. — Blagajničarica gđ. Mira Zabavnikova je izgubila zlat uhan v obliki zlata. — Gostilničar g. Anton Vider je izgubil denarnico, v kateri je imel 325 K, več vročilnih listov in 20 znamk po 5 v. — Izgubila je ga. Angela Koprivčeva denarnico z večjo vsoto denarja, katero je našel kopaljški mojster g. Ivan Cepin in jo oddal na magistratu. — Šivilja g. Helena Zalarjeva je našla srednjo vsoto denarja in jo oddala na magistratu. — Posredovalka za staro obleko Antonija Kikljeva je izgubila 4 K vreden namizni prt. — Na potu od pošte do Mayrjeve trgovine je bila izgubljena rumena palica z rumenokošeno kljuko. Kdor jo je našel, naj jo odda v upravnistvu Slov. Naroda.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 23. febr. do 29. febr. 1908. Število novorojenecv 21 (= 27.30‰), mrtvorojenecv 1, umrlih 16 (= 20.8‰), med njimi so umrli za jetiko 4 (2 tujca), vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 11. Med njimi je bilo tujcev 7 (= 44.4‰), iz zavodov 7 (44.4‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za osepnicami (Varicella) 1, za tifuzom 2 sprejeta v dež. bolnico iz ljubljanske okolice, za oslovskim (dušljivim) kašljem 1, za vrtico 2, za ušenom 2.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 3 poslovodja za na deželo, 2 knjigovodja in korespondenta, 2 potnika, 1 kontorist, 6 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 1 kontoristinja, 3 prodajalke, 6 učencev. — Službe iščejo: 3 kontoristi, 2 knjigovodja, 18 pomočnikov mešane stroke, 6 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 4 pomočniki modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 6 blagajničark, 4 prodajalke. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti majhni odškodnini.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri zvečer v hotelu „Ilirija“ (Kolodvorske ulice). Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Ljubljanski sekstet na lok igr jutri v nedeljo v gostilni pri „Raku“, Krakovski nasip 4. Začetek ob 7.

Drobne novice.

— Bivši hrvaški banici grofici Pejačevići so priredili Zagrebčani, ko se je peljala predvčerašnjem skozi Zagreb, velike ovacije. Zupan Amruš, podmaršal Gerba in bivši sekijski podban dr. Nikolić so izročili grofici krasne šopke.

— Bombe v Barcelona. V Barceloni vlada prava anarhija. Včeraj so bile vržene zopet štiri bombe, pri čemer je bilo ubitih pet oseb.

Dež.-zbornske volitve na Nižjeavstrijskem bodo šele prihodnje leto meseca marca.

— V Vatikanu so zelo hudi na bolgarskega kneza Ferdinanda, ker se je cerkveno poročil po evangelijskem in katoliškem obredu.

— Avstrijski častnik — vohun. Blizu Milana so prijeli avstrijskega častnika Homolyo (?), ker je risal trdnjave.

— Na mestu zgorele šole v Clevelandu se zgradi vsled odredbe predsednika Roosevelta zavetišče za osirotele otroke.

— Mlad samomorilec. Na Dunaju je skočil z višjega nadstropja 7letni Viljem Stryjal ter obležal mrtve.

— Požigi v Berlinu se nadaljujejo. Dosedaj so bile zažgane strehe pri 20 hišah na raznih krajih mesta.

— Kmečka bitka. V Hohenfelsu na Bavarskem je nastala na kmečkem shodu prava bitka. Ubit je bil policaj Paulus, župan Zeitner in dva graščaka so bili smrtno ranjeni. Orožniki so zaprli nad polovico vaščanov.

— Pri sekanju ledu je utonilo v Trenčnu 8 delavcev.

— Umrli je v Belgradu bivši načelni minister Stojan Bošković.

Razne stvari.

* **Influenca v Londonu.** Zadnje tedne razsaja v Londonu influenza epidemično. Nad 50.000 oseb je zbolelo za to boleznijo, a influenza se čimdalje huje širi. Zadnji teden je umrlo 84 oseb. Lastniki velikih trgovskih trgov naznanjajo, da je tretjina uslužbenecv nesposobnih za delo vsled influence. Tudi več poslancev je zbolelo, in ako jih zboli še več, ne bo parlament več sklepčen.

* **10 milijonov globe ali 1461 let zapora.** Pred berlinskim sodiščem se je zagovarjal nedavno neki mož, ki je napisal za neko trdko v Kodanju 100.000 raznih naslovov iz Pruske; obenem pa mu je trdko poslala načrte »danske kolonijalne loterije«, da jih razpošlje v naslovljenih zavrtkih. Ker pa je na Pruskem prepovedano nele prodajanje, temuč tudi ponujanje inozemskih srečk, obtožilo ga je državno pravdnistvo, da se je pregrešil 40.000krat — toliko zavrtkov je namreč že razposlal. Ako bi ga bili obsodili po strogem zakonu, plačati bi moral 10 milijonov mark ali pa sedeti 1461 let v zaporu. Sodišče mu je vendar znižalo kazen na 2000 mark, odnosno 100 dni zapora.

* **Visoka starost.** V Carigradu živi neki Hadži Reuf, ki je popolnoma zdrav, dasi ima že 132 let. Reuf je tako čvrst kot pred 60 leti in se še preživlja z delom svojih rok. Po poklicu je sedlar in izvršuje naročila za vojaško šolo v Bam Kaldi. Konservativce v najstrožjem smislu besede se drži starih šeg in navad. Živi v koči, v kateri se je rodil in v kateri je umrl njegov oče star 142 let.

* **Zrtev militarizma.** Čemu vsemu se podvrže človek prostovoljno, da se odtegne trpinčenju v vojašnici, o tem priča sledeči dogodek: Iz nemške garnizije Memel je pobegnil prostak Weiss ter je ostal dva tedna skrit. Dne 6. t. m. so vendar našli reveža zarigata v slami v takem stanju, da ni bil podoben človeškemu bitju. Bil je že brez zavesten. Okoli njega je ležalo par korenov, ki jih je obglodal. To mu je bil edini živeč poleg rženih zrn, ki jih je našel na skednju. Zejo si je gasil le ponoči. Prikradel se je v temi na dvorišče ter se napil ledene vode za 24 ur. Ker se v svojem skri vališču ni upal ganiti, sta mu nogi do kolena zmrznili. Sedaj tudi k studencu ni mogel hoditi, temuč se je vlekel po rokah in koljenih. Ko so ga našli in spravili k zavesti, je pripovedoval, da je bil tako trpinčen v vojašnici, da ni mogel tega več prenašati. Častnik, ki je prišel ponj s transportom, se je zadržal nad njim: »Kaj imate sedaj od tega, odrežemo vam obe nogi, potem pa pridete še par let v ječo!« — Prijetno je služiti nemški očetnjavi.

Književnost.

— Najhujši sovražniki. Lahko umevna razlaga o roditeljih nalezljivih boleznih. Spisal Rado Murnik. V Ljubljani 1908. Narodna založba. Str. 56. Cena 60 v s pošto 10 v več. Ta podučna knjižica je ravnokar izšla in zasluži, da bi se kar najbolj razširila med ljudstvom. Bere se kakor kaka povest, dasi nas seznanja z najhujšimi sovražniki in uničevalci človeškega življenja. Ob sebi se razume, da priobčimo tekom prihodnjih dni strokovnjsko oceno te knjižice.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigar-ni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Izpred sodišču.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Morilec lastne matere — oproščen. Razprava proti Janezu Miheliču se je včeraj popoldne ob 4. nadaljevala. Ze po treh je bilo pred sodiščem in pred porotno dvorano vse polno ljudi, mnogo tudi takih iz obdolženčevega okraja, ki so radovedni čakali na izid razprave. Porotna dvorana je bila do zadnjega kotička prenapolnjena in za vzdrževanje reda se je morala poklicati mestna policija. Zaslišalo se je še nekaj prič, ki pa niso posebno dosti novega povedale, razun da sta bila stara dva sitna in pri sosedih nepriljubljena. Predsednik je poklical končno obdolženca in ga vprašal, če je z namenom usmrtil svojo mater. Janez Mihelič to zanika. Sodni dvor je staval 1 glavno in eno dodatno vprašanje. Glavno vprašanje

se je glasilo, če je res Janez Mihelič namenoma svojo mater z nožem v prsi sunil, tako da je vsled tega smrt sledila, in dodatno vprašanje, če je obdolženec to dejanje storil v duševni nezmožnosti, tako, kakor je določeno v § 2. črka e k. z. Porotniki so prvo vprašanje potrdili, potrdili pa tudi dodatno vprašanje z 9 glasovi, na kar je bil Janez Mihelič od obtožbe zaradi prostega umora oproščen. Pripomniti je, da je zagovornik dr. Hribar skušal dokazati, da je obdolženec le nesrečna žrtev nezmožnih domačih razmer, in da so bili starši tišči, ki so sinu potisnili morilno orodje v roke, čigar žrtev je postala njegova lastna mati. Ko se je prečitala oprostilna sodba, jelo je občinstvo plaskati, čuli so se tudi »živjo-klic«. Predsednik je poslušalcem pripomnil: »Pravica ne potrebuje aplavza.« — S tem je bila obravnava končana.

Dva mlada pohotneža. France Zabret, po domače Špolarjev, 17 let star, in France Lap, po domače Ružnjavej, 16 let star, oba posestnikov sina iz Topola doma, sta se imela v tajni razpravi zagovarjati zaradi podtikaneja jima hudodelstva v smislu § 125. k. z. Obdolženca sta srečala na sveti večer tam, kjer se cesta izven Mengša odcepi proti Lahovčam, noko 25 let staro dekle, ki se je z ročnim vozičkom vračala iz Ljubljane domov v Lahovče. Obdolženca sta ji začela prigovarjati v doseg svojega namena, ker se jima pa to ni posrečilo, sta jo posilila. Zabret vohbe priznava svoj čin, nasprotno pa Lap taji podtikano mu poskušeno dejanje in trdi, da je bil takrat popolnoma pijan in da se ne ve na nič spominjati.

Zaradi zaslišanja novih prič se je obravnava preložila na nedeljeen čas.

Telefonska in brzojavna poročila.

Odmevi volitev na Kranjskem.

Litija 6. marca. Veselje se sijajne zmage kličemo slava našemu prvoboritelju Ganglu, slava zavednim Idrjčanom! — Šmartinsko učitelstvo: Mih. Debelak, Kristina Demšar, Fr. Mlakar, Karlin, Tomšič.

Št. Peter na Krasu 6. marca. Živela zavedna Idrja! Živel naš dični Gangl! kličo napredno učitelstvo v Knežaku. — Česnik, Jurca, Petrič, Starmar.

Ruše 6. marca. Slava zavednim volilecem idrijskim, živel Gangl, učitelj in poslanec! — Učiteljsvo v Ruša.

Celje 6. marca. Luž je prodrla temo. Živel naš dični Gangl! Živela napredna misel! — Učiteljsko društvo za celjski okraj.

Škrad 6. marca. Naprednemu učitelju deželnemu poslancu in vrlemu prijatelju Ganglu iskrene čestitke k sijajni zmagi! — Teodor Gustinn.

Volitve v goriškem veleposstvu.

Gorica, 7. marca. Pri današnji volitvi v veleposesniški skupini so kandidati napredno-agrarne koalicije zmagali s 30 glasovi večine. Vsi trije kandidati so zmagali. Pri ožjih volitvah se je z gotovostjo nadejati, da zmagajo vsaj 4 napredni kandidati. Do sedaj je izvoljenih 6 naprednih, a samo trije klerikalni kandidati.

Volitve v goriških laških mestih.

Gorica 7. marca. Pri včerašnji deželnozbornski volitvi v laških mestih je bilo oddanih 1366 glasov. Izvoljeni so bili kandidati laške liberalne stranke, dr. Fr. Marani, župan goriški, z 910 glasovi, Jurij Bombig, goriški podžupan, z 882 glasovi, conte Valentinis iz Tržiča s 872 glasovi in dr. Peter Pinausig, odvetnik v Gorici, z 864 glasovi. Kandidati laške klerikalne stranke so ostali z okoli 500 glasovi v manjšini.

Anketa glede deželnih financ.

Dunaj 7. marca. Danes se je otvorila anketa glede saniranja deželnih financ. Govoril je finančni minister dr. Korytowski. V svojem govoru je naglašal, da bo vlada zvišala davek na žganje in da bo del teh dohodkov prepustila deželam.

Konferenca delegatov.

Dunaj 7. marca. Pri podpredniku avstrijske delegacije dr. Ma-deyskem je bila danes konferenca, ki so se je udeležili delegatje Fuchs, Baerenreither, Meerweld in Stürgkh.

Poljedelski minister bolan.

Dunaj 7. marca. Poljedelski minister dr. Ebenhooh je zbolel na influenco.

Odlikovan bivši minister.

Dunaj 7. marca. Cesar se odlikoval z redom železne krone bivšega ministra barona Byland-Reidta. Dopust dalmatinskega namestnika.

Dunaj 7. marca. Dalmatinskemu namestniku Nardelliju je podaljšal dopust za 4 mesece.

Budimpešta, 7. marca. Na seji eksekutivnega odbora neodvisne stranke se je sprejela resolucija, v kateri se zahteva, da se odpravi delegacija, da se razpravlja o zunanji politiki v parlamentu in da se imenujejo veliki župani izmed članov neodvisne stranke.

Hrvaški ban v Pešti.

Budimpešta, 7. marca. Hrvaški ban baron Raich je včeraj konferiral z ministrskim predsednikom dr. Wekerlejem in z ministri Josipovičem, Kossuthom, Güntherom in Andrassyjem. Popoldne se je udeležil konference tudi predsednik poslanske zbornice Justh. »Keleti Ertesitő« javlja, da je Raich predložil na tej konferenci detajliran načrt »velike akcije«, kako bi se dal rešiti spor med Ogrsko in Hrvaško.

Predsednik Fallieres v Petrogradu.

Petrograd, 7. marca. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da v kratkem poseti carja Nikolaja predsednik francoske republike Fallieres. V spremstvu predsednika bo minister zunanjih del Pichon. Predsednika sprejmejo v Petrogradu z velikim pompom.

Portugalski kralj se poroči z nemško princezo.

Frankobrod, 7. marca. Iz Lisabone javljajo, da namerava kralj Manuel prositi zaroč nemške princeze Viktorije, hčerke nemškega cesarja Viljema. V to svrhu obišče cesar Viljem v kratkem Lisabono.

Gospodarstvo.

— Občinska hranilnica v Postojni izkazuje za mesec svecan t. l. naslednji denarni promet in stanje: Vložilo se je 86.463,43 K. Dvignilo se je 5.151,86 K. Stanje hranilnih vlog 114.914,28 K. Posojil na hipoteke se je izplačalo 1937 K. Stanje posojil na hipoteke 13.002,40 K. V razne denarne zavode se je naložilo 85.000 K, dvignilo pa 6000 K. Stanje naloženega denarja je 101.965,58 K, denarni promet je znašal 157.738,25 K. Iz teh podatkov je pač jasno, da se mladi, šele štiri mesece poslujoči denarni zavod živahno in krepko razvija. Delokrog občinske hranilnice se bode vedno bolj razširjal ter se tem bolje razvijal, čim več bo imel zvestih prijateljev in podpirateljev, takih pa mu ne bo manjkalo, ako se bode ljudstvo zavedalo obsegojnostnega pomena tega zavoda. Zlasti bi se ne smelo pogrešati podpirateljev iz domače občine, katera bo dobivala v svojem času od zavoda sigurno lepa sredstva v izvršitev blagotvornih naprav. Ako se še omeni ugodnost pri posojilih s katerimi deluje ta zavod, gotovo si bode ali si je že marsikateri dolžnik pridobil prepričanje, da mu je s tem mnogo pomaganega, kajti ako si izposodi drugod denar, plačevati mora obresti leto za letom, glavnicu pa ostane vedno dolžan. Vsak dolžnik, ki si pri občinski hranilnici postojnski izposodi 1000 K proti amortizaciji na 36 let, prihrani 640 K, in tak zavod, ki služi obče v pripomoč in napredek ljudstvu in sploh za javnost, je treba vsestransko podpirati. Občinska hranilnica ima svoj uradni prostor v občinskem uradu.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znane, pristnega »Mollvege Seiditz-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatlca 2 K. Po poštnem povzetju pošljite ta prasek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deseti je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, seznanjen z varnostno znamko in podpisom.

Poslano.
= Mislite na =
mnihovograške
= čevlje =

395 - 5 od gl.
moški na trakove najfin. izdelani 6'90
damski na trakove najfin. izdelani 5'75
damski nizki pariski najf. izdelani 3'90

Toornica Jámel za vsak par.
Popravljanja točno in cenó.
HENRIK KENDA
založba c. kr. priv. čevljarske
toornice mnihovograške.

FRANC JOŽEFOVA GRENKAVODA

Kašljajoči naj boro inerat o THY-MOMEL SCILLAE, preiskusen izdelek, ki ga zdravniki večkrat zapisujejo.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborne deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetne sappe iz ust.
1 steklenica z navedom 1 K.
Bi gorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sappe iz ust in je
neprekočljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najpogostejše priporo-
čam. Obenem pa prošim, pošljite še
3 steklenice Melus. ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno osmanito, ker
je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.
Dož. lekarna Mil. Lousteka
v Ljubljani; Resljeva cesta št. 1
 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubil. mostu. 25 10

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda.
Gosp. G. Pikel v Postojni K 850, na-
brane v veseli družbi pri županu v proslavo
zmage deželnozborskih volitev. — Neimenov-
van v Metliki K 210. — G. Ivan Karlin, ka-
varnar v Škofji Loki K 350, na plesnem
venčku škofjeloškega »Sokola« za »Ljubljans-
ki sekstet« nabrani znesek darovan družbi
sv. Cirila in Metoda. — Na pustno nedeljo
pri gosp. Zupančiču v Rakovniku dali veseli
ljudje iz St. Ruperta in Rakovnika K 3—,
3'34 K se je pa nabralo večinoma po vinar-
jih, skupaj K 6'34. — G. Ivan Korbar v Cr-
nomlju K 16'02, katere je nabrala gospa Her-
mina Perhacéva o priliki gostovanja g. Albine
Praprotnik na gostoljubnem doktorjevem
domu. — Gospod Karel Humek v Kr-
škem kron 5—, katere je nabral z »lajno«
pri čitalniškem plesu Količe. — Gospa
Katina Guštinova v Metliki K 22—, katere
je nabral »Cinbingelj« na maskaradi narodne
čitalnice v Metliki. — G. Fr. Lah v Ložu K
2—, kot dobljeno stavo za poraz pri volit-
vah zvezanih luteranskih katoličanov in kato-
liških literanov. — G. Anton Bojce v Vipavi
K 37'40, od katerih jih je nabrala K 36'20
vrla gospica Leopolda Vadjnal na zabavnem
večerju narodne čitalnice v Vipavi, 120 K pa
sta darovala dva huda politična nasprotnika
g. Kunc in g. Žorž. — G. Vladimir Geržina
v St. Petru na Krasu K 71'70, kot čisti do-
biček veselice, katero so priredili narodnjaki
in narodnjakinje v St. Petru na Krasu. —
G. Fr. Smerdu v Mengšu K 12— s pripombo:
Narodni Mengšani smo se skupaj zbrali in
v Stahovcu na bal se peljali, drugi dan smo
pa mačka popravljali in tole na Gregorčiče-
vej svatbi nabrali. Gosp. Jožica Zadnek v
Senožecah K 6—, katere je nabrala v veseli
družbi. — Na zaključnem venčku pevskega
društva »Ljubljanski Zvon« je nabrala g.
Ivanka Vičičeva K 2'40. — G. Ivalide nabral
na »Slavčevih« maskaradi K 11'37. — G. Fr.
Jurca, veleposestnik in g. Gregor Demšar,
c. kr. notar v Postojni a 1 K, skupaj K 2—
Omizje v kolodvorski restavraciji Jos. Schreya
K 11—. Gospod Lapajne, tu K —'40. —
Omizje pri A. Seidlu, hotel »Južni kolodvor« ob
zmagoslavju deželnozborskih volitev v
mestih nabralo K 11—. — Pri Česnovarju
zbrani Kurjevaščani in Barjani na prvo vest
o narodni zmagi, za vsak narodni glas 01,
1468 x 1 v = 14'68 K; v Vidmajerjevi gostilni
zbrani Barjani za veselo vest zmage 3 K, to-
raj skupaj K 17'68. — Skupaj K 248'41.
— Srčna hvala! — Ziveli!

Za učiteljski konvikt. Omizje v re-
stavraciji hotela »Južni kolodvor« ob zmago-
slavju deželnozborskih volitev v mestih
K 11—. — »Salonski orkester v Postojni«
K 10—, katere je daroval g. Fran Kuttin v
znak hvalečnosti za petje ob grobu in pri
osmini po nezabnem dragem njegovem očetu.
— Gosp. Ivan Robavs v Šmartnem pri Li-
tiji K 4— Skupaj K 25—. Srčna hvala. —
Vsoto smo izročili g. J. Dimniku.

Za ubogo vdovo M. Pirnat v Šiški
je bilo nabranih v okrožju veselice družbe
o priliki pustne veselice dne 29. pr. m. v
gostilni g. J. Smerkla v Lukovici K 7—.
Srčna hvala.

Za družbo sv. Cirila in Metoda.
G. Anči Roglič v Litiji nabrala kot »ciganke«
v družbi mask in gostov K 16'62. — G. Iv.
Podboj K 10'31, katere je nabrala g. Micica
Laščanova na pustni torek na »rakovskem
korzue«. — Gosp. Jos. Velkavrh, učitelj v
Trbovljah K 16'90 in sicer K 16'20 je bilo
nabranih pri licitaciji šopka na vdvoskem
in samskem plesu pri »Korenu« v Trbovljah,
K 0'70 pa kot preostanek denarja nabrane za
brzojavko »Slov. Narod«. — G. I. V. iz
Banjaluke v Bosni K 10—, iz radosti
nad zmago naše napredne stranke
pri deželnozborskih volitvah. — Mo-
šenske Slovenke in Slovenci K 4—, mesto
brzojavne čestitke k sijajni zmagi pri
deželno zb. volitvah. — G. Kristina
Demšar, Šmartno pri Litiji K 6—, katere je
darovala vesela družba na rivičevem večeru
pri Krznarju v Črnem potoku ter g. H. Bevč,
ki je tudi prijateljica rivičkov, pa jih ni jedla.
— G. Lavoslav Viher, učitelj v Dobjem pri
Planini na Štajerskem K 5—. Skupaj K 68'83.
— Srčna hvala! — Ziveli!

Zahvala.

Deželna poslanka za Ljubljano: gospod
dr. Ivan Tavčar in gospod dr. Karel
Triller, sta podarila našemu društvu po
50 kron, skupaj 100 kron v prosvetne na-
mene. Zahvaljujemo iskreno gospoda po-
slanca na plemenitem daru.
V Ljubljani, dne 6. marca 1908.
Odbor
Političnega in prosvetnega društva za
Krakovo in Trnovo.

Meteorološko poročilo.					
Vidna nad morjem 300. Srednji snežni sloj 794-8 mm					
marca	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
6.	9. sv.	739.1	5.1	bresvetno	oblačno
7.	7. sv.	737.2	3.3	"	ak. oblačno
8.	2. pop.	736.9	10.8	sr. j. vzhod.	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: 28° nor-
malna 21°. — Padavina v mm 1.5.

Hilda Brachtl rojena Zeschko
naznanja v lastnem in imenu svo-
jega tasta gosp. **Narcisa Brachtl**
in svojega svaka g. **Emila Brachtl**
vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem prežalostno vest o smrti
svoje iskrenoljubljene, nepozab-
nega soproga, gospoda

Edvarda Brachtl
upravnika v p.

ki je po dolgem, jako težkem trp-
ljenju 4. marca ob štirih zjutraj v
40. letu starosti v Meranu blaženo
zaspal v Gospodu. 868

Zemeljski ostanki drugega po-
kojnika se prepeljejo v Ljubljano,
kjer se 7. marca ob petih popoldne
z južnega kolodvora prepeljejo na
pokopališče k Sv. Krištofu in tamkaj
polože v rodbinsko grobnico.
Sv. zadušne maše se bodo slu-
žile v farni cerkvi pri Sv. Petru.
Prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, 7. marca 1908.

Potrjim srcem naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem
prežalostno vest, da je naš preljub-
ljeni soprog, oziroma oče, tast, brat
in stric, gospod

Egldij Jeglič
posestnik in trgovec na Selu pri
Žerovnici

danes zjutraj ob 2. uri po daljši
mučni bolezni, previden s tolažili
sv. vere, v starosti 50 let mirno
preminul.

Pogreb draga rajnega se vrši
v ponedeljek, dne 9. marca t. l. do-
polodne ob 11. uri iz hiše žalosti
na Selu na farno pokopališče v
Breznici.

Posmrtno maše se bodo služile
v raznih cerkvah.
Bodi mu blag spomin.

Na Selu pri Žerovnici, 7. marca t. l.

Ivana Jeglič, soproga. — **Ana**,
Ivanka, **Anton**, **Milka** in
Stanko, otroci. — **Fran Ku-**
naver, adjunkt drž. železnice, zet.

GISSHUBLER

najboljša zdravilna in osvežujoča pijača,
ki se je vedno dobro obnesla pri želod-
nih in črevesnih boleznih, pri boleznih
ledic in mehurja, in jo priporočajo naj-
odličnejši zdravniki kot bistveno pod-
piralno sredstvo pri Karlovar-
ških in drugih kopalnih zdravilnih,
kakor tudi po rabi teh toplic in za na-
daljno zdravljenje. 119-2

V Ljubljani se dobiva pri **Mihaelu Kastnerju**
in **Petru Lassniku** in v vseh lekarnah, večjih
specerijah, vinskih in delicatnih trgovinah.

Da se izognejo podtaknjenju, se
prosi, p. n. konzumenti **Mattonijeve Giesshubler**,
da si dajo originalne steklenice giesshubler-
ske slatine odpirati pri misli pred svojimi
očmi in da pazijo na zamašku na vijgano zna-
menje.

CHRISTOFLE

Jedilno in namizno orodje
Prijetno najboljše posrebeno.
NAJLEPŠE OBLIKE. Kompletne
oprejene KASETE za NAMIZ-
NO ORODJE, SKLEDE, PO-
SODE za OMAKE, KAVNI in
ČAJNI SERVISI, NAMIZNI
NASTAVKI, UMETNINE.

Edino nadomestilo za pravo strico.
Specialni predmeti za hotele, re-
stavracije in kavarne ter za pen-
sione, menaže itd. 3902 8

C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJI, OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).

Ilustrovani cenovnik naslanj.
Po vseh mestih zastopniki-prodajalci.
Za jamstvo pristnosti nosijo vsi izdelki po-
leg stoječo tovarniško znamko in polno ime
CHRISTOFLE

Sprejme se

prodajalka

v prodajalni za kruh pri J. Zalazniku.
Prednost imajo tiste, ki so že iz-
vežbane v tem poslu. 872-1

Mesar

se išče za Ilir. Bistrico
na Notranjskem.
Zasiguranih je mnogo dobrih od-
jemalcev. Ponudbe je staviti na
odbor konsumentov.

Lepo posestvo

v dobro obiskovanem farnem kraju
na Kranjskem, blizu železnice, lepa
donosna posest, se proda pod jako
ugodnimi pogoji. Pripravno za trgovca,
mesarja, gostilničarja, trgovca z vinom,
zalogo piva. 847-1

Vprašanja pod »Zlata jama« na
upravnishv »Sl. Nar.«

Dobro, samostojno

kuharico

za graščino blizu Ljubljane in
kuhinjsko dekle

za Ljubljano z dobrim plačilom po
dogovoru se sprejme.
Več v posredovalnici služb **Flux**
v Gosposkih ulicah 6. 861

Gostilničarska

koncesija

se takoj odda.
Več se izve pri g. **Toni Bilina**
v Ljubljani, Židovske ulice št. 1,
I. nadstropje. 869-1

kočija

oprav (komat)

se proda po zelo nizki ceni. 870-1

Jakob Kralj, sedlar v Železn-
kih na Gorenjskem.

Vsako nedeljo in praznik

bo v

restavraciji Reininghaus

v Spodnji Šiški

tamburaški koncert

Začetek ob 3. popoldne. Vstop prost.

K obilni udeležbi vljudno vabi

T. Kmetec
restavrat.

Poslovilo.

Ginjen premnogih dokazov
spoštovanja in naklonjenosti, ki
sem jih bil deležen med sedaj
končano sezijo, in zadovoljen z
lepimi uspehi svojega truda, po-
zdravljam iskreno vse svoje cenj.
učenke, učence in p. t. gardedame
in klčim: »Na veselo snidenje
jeseni!«

Posebno zahvalo izrekam pre-
blagorodnemu gospodu in gospe
dež. preds. baron Schwarzu, gospem
županji **Milici Krbarjevi**, **Mariji**
Hanssovi, višji gozdarski komisar
Hönigovi, **Lini Gatsch-Hassovi**,
Fridi Szalayevi, učiteljici **Mariji**
Dolnikarjevi, učiteljici **Mariji Wes-**
snerjevi in p. n. gojcem in go-
jenkam moškega in ženskega uč-
teljišča za požitnovalno podporo,
dalje gosp. **Arturu Mahru**, slav.
ravnateljstvu **Žajzinskega društva**
za njih ljubezno pospeševanje
mojega skromnega poslovanja.

Z vsem spoštovanjem vdani

Giulio Morterra
plesni učitelj.

NB. Rodi moj naslov:
Giulio Morterra, Trst, Via Acque-
dotto 39. 844

Spretno 864-1

tkalce in tkalke

sprejme takoj ob dobrem zaslužku
tkalnica **Dugaresa** na Hrvaškem

Razne prevode

Iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovin
oskrbi ceno v tej stroki izvežban
uradnik.
Naslov v upravnishvu »Slov.
Naroda«.

Gostilna ,pri RAKU

Jutri, v nedeljo, 8. marca

KONCERT

Ljubljanski sekstet na lok.
Začetek ob 7. zvečer. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
Ivanka Spitzer
gostilničarka.

IZ SENOŽEČ

DVE LET' IN POL SVA

SE MIDVA LJUBILA,

PA „BOŽJA VOLJA“ NAJU

JE LOČILA,

BOG VE AL' SE VIDIVA

ŠE KDAJ?

833

ZMAGONOSNI GENERAL IN VOJSKOVODJA.

Uradno dovoljena
že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gosposke ulice št. 6 839

išče nujno: vzgojiteljico k 3 dečkom na
Štajersko, stalno mesto; boljše pestunja za
Pulj, 30 K plačila; več kuharic, hišen, de-
klic za vse za Ljubljano in zunaj; slugo h
gospodi za Gorico; kočijaža h gospodi za
Štajersko, prodajalko za Gorico, plačlino
natakarico za prav dobro dočo restavracijo
zunaj.

Potnina tukaj.

Vestna in kolikor možno hitra
postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

HOTEL „ILIRIJA“.

V nedeljo, dne 8. marca

KONCERT

Ljubljanske Društvene godbe.
Začetek ob polu 8. Vstop prost.

Toči se razen priljubljenega piva
združenih pivovaren **Žalec-Laski**
trg pravo **monakovski** (Franciska-
ner Leisbräu) naravnost od soda ka-
kor tudi pristna **štajerska**, **dolenj-**
ska (oviček) in **istrijanska** vina.

Za obilen obisk se priporoča
FRIC NOVAK
hotelir.

Kašljajočim

otrokom i odraslim

zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom

THYMOMEL SCILLÆ

kot pomoček, ki razkaja in odločuje sles,
ublačuje dušni kašelj in pomirjuje soplne
težkoče ter odstranjuje njih pogostost. — Že
na stotine zdravnikov se je izreko lo pre-
senetljivo točnem uspehu **Thymomela**
Scillae pri dušnem kašlju in drugih
vrstah oslovskega kašlja.

K! Prosim, vprašajte zdravnika. Da
Steklenica 2-20 K, po pošti frako, če se
pošlje denar naprej 2-20 K, 3 stek., če se
pošlje denar naprej 7 K, 10 steklenic, če se
pošlje denar naprej 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga
B. FRAGNERJEVA LEKARNA
3477 c. in kr. dvorni dobavitelj. 21

Praga III., št. 203.

Dobiva se po skoro vseh lekarnah.

Pazite na ime
izdelka, izdelo-
valca in var-
stveno znamko.

Podpisani si dovoljuje p. n. gos-
podom trgovcem in gostilničarjem
na deželi vljudno naznanjati, da je
od turške Edmund Hlavčič v Ljubljani
3 današnjim dnevom na lastno voljo
izstopil ter za isto ne bode več po-
toval. 357

Obenem se p. n. gospodom tr-
govcem in gostilničarjem za nadaljnjo
naklonjenost priporočam in biležim
3 odličnim spoštovanjem

Niko Weber
bivši potovalec rastlinske destilacije
„Florlan“ v Ljubljani.

Osební kredit

za uradnike, častnike, učitelje itd.

Samostojni hranilni in posojilni k-u-zorci in Uradniškega društva dajo po zmerih in pogojih tudi proti dolgotrajni vračilu **osebna posojila**. Agenti iz Ljubljane. 362-19

Narava konzorcijev priljubljen brezplačno Centralno vodstvo Uradniškega društva, Dunaj, Wipplingerstrasse 25.

Lep prostor

na katerem se je izvrševala že več let trgovina z lesom in drvmi, se takoj poceni odda. 821

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Išče se za takojšnji nastop izprašan strojevodja

za lokomobil 50 HP na neki parni žagi. Bti mora več popraviljanja strojev za obdelovanje lesa. 727-3

Ponudbe z navedenimi zahtevami je pošiljati pod „D. H.“ na upravništvo „Slov. Naroda“.

Blagajne,

varne proti požaru in vlamu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečko skladišče blagajna, deblarsko društvo Zagreb, Illica 22. 3424-65

Käthe voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v do sego čarobnih prsi. Käthe voda za prsi se rabi samo zunanje. Zajemeno neškodljivo. Steklenice po 3, 5 in 8 kron poštne prosto. Diskretno pošilja po povzetju. 2316-34 Käthe Menzel na Dunaju XVIII Schulgasse 3, I. nadst. 11.

Posojilnica v Brezicah razpisuje s tem službo 750-3

tajnika

z letno plačo 2000 kron. Prošnje je vložiti do 20. marca 1908, službo pa je nastopiti najkasneje 15 aprila. Posojilniškega knjigovodstva in gospodarstva večji prošniki imajo prednost.

Ravnateljstvo.

Optični zavod

Jos. Ph. Goldstein Pod trančo št. 1 priporoča 10 vse v svojo široko spredajočo predmete po zelo nizkih cenah. Popravilno in ceno. Vnarna naročila z obratno pošto.

Ključavničarstvo

Ign. Fasching-a vdova

Poljanski nasip št. 8. Reichova hiša. Izvratno in solidno delo. Cene zmerne. Popravila se točno izvršujejo.

Z električ. obratom urejena tvornica

G. Skrbic

v Zagrebu, Illica št. 40

priporoča svoje na glas solidne in ceneje žaluzije les. tkane in platnene rolete, železne in lesene kape za vrata in predelne in predele in več pozornosti poklonite tej solidni tvornici. Cenovniki in proračuni na zahtevo zastonj.

Kinematograf „Edison“

V sredo in soboto nov spored.

Več se razvidi iz lepakov.

Dunajska cesta

nasproti kavarni „Evropa“

840

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Inženir - hidrotekt

8664-18

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice št. 4.

Brzjavlj: Lachnik-Ljubljana.

Vtisnite si podobo in ime „Ottoman“

(cigaretni papir in stročnice) v spomin, ker hočejo s ponaredbami zavajati konsumente. 1191-2

Vinske sode

sode od žganja

200, 300, 400, 600, 700 in od 1000-1400 litrov iz hrastovega lesa v prav dobrem stanju, oddaja po nizki ceni M. Rosner & drug v Ljubljani z razen Koslerjeve pivovarne. 671-3

Mesarji!!!

V najem se da

mesnica

ozir. prodajalna z vso opremo, napolnjeno ledenico ter eventualno tudi pripravnim stanovanjem s kuhinjo in 2 sobama ter s hlevom. 652-6 Pojasnila daje Josip Ažman, gostilničar na Bledu.

Samo pristna goriška

in različna vina

se točijo najceneje 385-10

Goriškem vinotoču

Ljubljana

Stari trg 13.

Prostovoljna prodaja

Ivan Novak iz Spodnje Šiške št. 23 bo svoje posetje, katero obsega hišo, gospodarsko poslopje ob državni cesti, vrt, njive, travnike in gozde s površjem 20 oralov v petek, 20. marca t. l. ob devetih dopoldne na licu mesta prostovoljno prodajal skupno ali po kosih. 830-1 Plačilni pogoji ugodni.

Prva borovljaska tovarnica orožja

Peter Wernig

c. in kr. dvorni dobavitelj družba z omejeno zavezo

Borovlje na Koroškem priporoča 835-1

lovske puške vseh sistemov, priznane izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom. Cenovniki zastonj in poštne prosto.

Modno blago

voleno in pralno, damsko in moško, platno, damasti, namizni prt, brisače, blago za rajce in vsakovrstno drugo platneno in pavalnato blago, staloobavni

ZEFIRJI

prekrasnih modnih vzorcev za rajce, oblačila itd. samo dobre, preizkušene kakovosti, pr poroča

Razpošiljalnica za platneno in modno blago

V. J. Havlicek a bratr Podbradi na Češkem. Mnogo pohvalnic. Naročila za več nego 15 kron pošiljamo poštne prosto. Zavitek s 40 metri pravnega blaga za 18 K franko. 766-2

Monograme

in druge risarije uvezuje na vsakršno blago hitro in ceno

Marija Rimerc

v Ljubljani, Hradečkova vas št. 1. I. nadstropje 732-2 (naspr. Dolerjske m. tace, prodajalna Čušovar)

Zunanja naročila točno in ceno.

Sprejmeti se takoj šivilja

dobro izurjena ter z dobrimi izpričevanji ter tudi 761-3

učenka

v Nanskih ulicah št. 15

(jahalnica).

Opozori se

pri nakupu

blaga za moške

in ženske obleke

na blizu 40 let obstoječo tvrdko

R. MIKLAUC

Ljubljana 10

Stritarjeve (Spitalske) ulice št. 5.

Na zahtevo se dopošljeje vzorci.

Nova, lepa enonadstropna hiša

z zelo lepimi sobami in prodajalno, pravna za gostilno ter druge trgovine, ker je tik železnične postaje na Gorenjskem, se iz proste roke proda. Ponudbe na uprav. „Slovenskega Naroda“ pod „Nova hiša“. 776-4

Iščem

4 čevljar. pomočnike

dobro vajena dela, plačam od srednjih čevljev št. 30-36 po 9 K. 23-30 pa 6-60 K; dobrim in zanesljivim delavcem dam delo tudi na dom. 181-2

J. Mohorč, Ljubno, Podnart.

Vinogradi

naprodaj.

Blizu Maribora so takoj naprodaj 3 majhna vinogrska posetva, obsegajoča vsako približno 3 orale vinograda s sadovnikom in koščkom njive. Pri vsakem izmed teh posetev je hiša. Zadnja cena za vsako posetje okoli 5000 K. 318-2

Natančnejša pojasnila daje uredništvo „Narodnega lista“ v Celju.

Ugodna prilika!

Proda se lepo posetje 20 minut od Rimskega toplia, enonadstropna hiša s petimi sobami in 4 kletmi, pripravnna za gostilno ob dež. cesti; zidan hlev in svinjak, 8 oralov njiv, travnikov in gozda z velikim sadonosnikom. Cena 10.000 K. 805-2

Več se izve pri uprav. „Slovenskega Naroda“.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 38,242.074-78 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 91,936.993-72 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseslovensko-narodno upravo.

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni hiši bančnj. hll v Gosposkih ulicah št. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, da nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt s manjšajočimi se vplačili.

Vsek dan ima po preteku poti let pravice do dividende.

Zavaruje poslopja in premično premoženje po najnižjih cenah. Škode ocenjuje takoj in najkrajše. Ustava najboljši sloven. kodar posloje.

Dovoljuje in šteta dobitka izdatno podpore v narodno in občinskih interesih.

Podružnica v Spiljetu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.

Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeve ulice št. 2. Rezervni fond K 200.000.

priporoča

promese na komunalne srečke glavni dobiček K 300.000

promese na Tiske srečke glavni dobiček K 100.000.

Obe prometni skupaj le K 21.

k zbiranju 2. marca po K 15/

k zbiranju 1. maja po K 7/

sprejema

vloge na knjižice in na tekoči račun

proti 4½% nim obrestim.

Delniška družba združenih pivovaren Zalec in Laški trg

priporoča svoje

izborna pivo. črno pivo „Salvator“.

Zaloga v Spodnji Šiški. Telefon št. 187.

Pošiljajo na dom sprejema restavracije gosp. R. Kršičnik „Narodni dom“, Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

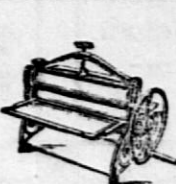
Gričar & Mejač

Zaloga zagotovljenih oblačil za gospode in dečke.
Konfekcija za dame in dečke.

Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

"Titania"

je naj-boljši brzopletni parni stroj
sedanjosti. — Tisočkrat preiskušeni.
Jamčimo: popolnoma čisto in
snežno belo, perilo varuje na doslej
nedosežen način in da vsak otrok
lahko dela nanj, da se prihrani 75%
časa, mila in kuriva.
Vzamemo vsak stroj nazaj, ki
bi ne imel teh last-
nosti. »Titania« opere 52 srajc v 15–20 minutah. 4148 3
Prospekti, lepaki, priporočila zastoj. Zastopniki se iščejo.
Izdelovalnice Iza Titania, Wels, Gor. Avstr. št. 161.
Za specialiteto izdelujemo: pralne stroje, parilnike, sejalne stroje itd.

Valljanice
(munge) za
perilo z 2–3
valjci iz trde-
ga lesa, naj-
boljše izvršit-
ve. 5 letno
jamstvo, od 40 K naprej.
»Titania« ožemalniki
s la para-gumijevi valjci.
Zastopniki se iščejo.

Prevzetje gostilne.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjava, da sva prevzela
gostilno „pri Mostu“, Vodmat št. 16

v hiši gosp. Gerjola

kjer bova točila različno zamčeno pristno vino in priljubljeno Güssovo in Dreher-
jevo marčno pivo. Na razpolago bodo tudi vsak čas okusna mrzla in gorka jedila.

Za obilni obisk se najvljudneje priporočava

851—1

F. in I. Vodišek.

Otvoritveno naznanilo.

vinske trgovine, Šelenburgove ulice št. 6.

Podpisani si usoja p. n. občinstvu najvljudneje naznaniti, da je z
dnem 1. marca t. l. otvoril v Šelenburgovih ulicah št. 6

trgovino z zagamčeno
pristnim vinom.

Cene vinu:

Teran, steklenica liter	K — 64	Visanec rdeč, stekl. liter	K — 84
Opolo, fini	„ — 64	Visanec bel	„ — 90
Namizno, belo	„ — 64	Refosko	„ — 96
Tirolsko Gropello brdsko	„ — 72	Polinkovec, najfin. stekl. 7/10	1 —
Rebulja, najfinejša	„ — 76	Marsala najfin. 7/10	1 50

Trgovina z vinom v steklenicah je kar najbolje založena z naj-
finejšimi pridelki briouških otokov, nadalje konjak, šampanjec, samos,
malaga, vino santo, tropinovec itd. itd.

Tu navedeni pridelki se dobe tudi v trgovini z vinom v steklenicah
v Židovski ulici št. 3.

Vsa ta vina so dobili tudi v sodih po znanih cenah.

Pri odjemu 10 ste-
klenic 4 v. ceneje.

Z velespoštovanjem

Francesco Cascio

Šelenburgove ulice 6. — Židovske ulice 3.

Obrtno naznanilo.

Da zadostim vsem zahtevam v vsakem oziru, sem svojo
že 25 let obstoječo pekarnico temeljito prenovil in postavil
vanjo parne peči, opremil svoje podjetje z najmodernejšimi
tehničnimi pripomočki, zlasti stroji za gnetenje in mletanje
in najel izborna izurjena osebe. To mi omogočuje, da morem
izdelovati brezhibno, enakomerno, ekskvizitno pecivo; ker
kurim namesto z drvmi sedaj s premogom, morem tudi naj-
večje množine hruha točno dobaviti v treh urah.

Pekle se bodo vse vrste finega peciva, dalje navadno
pecivo in različen kruh, zlasti jako priljubljeni rženi kruh,
za specialitete pa dunajsko pleteno pogáč, orehove ro-
žičke, orehove in rozinove štruklje, sladkorne rožičke
(brioche) in buhtelne. Vedno so v zalogi različna čajna pe-
civa iz tvorn. V. Schmidt in graški prepečenec F. Sprenga.

Naročila vseh vrst se sprejemajo v centralni prodajal-
nici v Gradišču št. 5 in v podružnicah: v Prešernovih
ulicah št. 50, v Kolodvorskih ulicah št. 26, na Krakov-
skem nasipu št. 4 in v baraki poleg tobačne tovarne.

Z zagotovitvijo, da se bom vedno trudil, da zadostim v
vsakem pogledu vsem zahtevam, prosim obilnega poseta.

Z odličnim spoštovanjem

Jean Schrey.

823—2

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na zbiru.

Vsakična naročila se izvršujejo točno
in po nizki ceni. Vse mere se skrbno
držijo in sasanenjuje. — Pri sušanju
naročilnih naj se blagovoli vzorec vpo-
slati.

Važno za Važno!

gospodinj, trgovca in živinorejca.

Najboljša in najcenejša postrožba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tudi po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in pospalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obe-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcijo, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumna in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in soli za kopel.

Ubiastv. kance. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno pripravljamo: grenka sol,
dvojnja sol, soliter, enojan, kolmož,
krmlino apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija 10

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna
solišča (rože), cvetja, korenine, so-
meqa, šurje itd. itd.

Ustanovljeno leta 1845.

Edini zavod

v Ljubljani

za kemično čiščenje obleke
ter zastorjev, barvarja in
likanje sukna
na par.

JOS. REICH

Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice št. 3.

Postrožba točna. Solidno ceno.

Slaščičarna in kavarna

R. KIRBISCH

Ljubljana, Kongresni trg

priporoča

vsak dan sveže
slaščice, fino ::
pecivo, likerje,
desertna vina,
čaj, belo in ::
črno kavo itd.

:: Vnanja naročila se točno izvrše. ::

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Popravila in preoblike točno in cenovno.

Najcenejšje
solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred škatle 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

Zajamčeno nepremočljivo mazilo za usnje

HEVEAX!

dela nanje mekko, trdno in zajamčeno nepremočljivo.
Pločevinasta škatla s šopičem stane 3 K, 10 škatelj 25 K.
Na strokovnih razstavah samo najvišje odlike.

Zaloga za Kranjsko: FR. SZANTNER
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Oes. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7-06 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst,
c. kr. drž. žel., Beljak čez Področico, Celov-
ec, Prago.
7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-08 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Beljak, (čez Področico) Celovec,
Prago.
7-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
ročico) Celovec.
7-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-46 popoldne. Osebn. vlak v smeri:
Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica
drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Pod-
ročico) Celovec, Prago.
7-48 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
7-49 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbiž, Beljak, (čez Področico) Celovec,
Prago.
7-50 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Je-
senice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž.
žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez
Področico).

Dohod v Ljubljano juž. žel.

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Jesenice, Gorice, Trsta.
6-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
7-18 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage,
Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področico
in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.
7-22 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja,
Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
7-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka
juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez
Področico) Gorice drž. žel., Trsta drž.
žel. Jesenice.
7-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca,
Beljaka (čez Področico) Jesenice.
8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž.
žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Pod-
ročico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel.,
Jesenice.
7-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Ce-
lovca, Beljaka (čez Področico) Trsta
drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenice.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
7-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika
6-00 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo
ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednji
evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Jadranska banka v Trstu.

NAZNANILO.

II. redni občni zbor delničarjev

Jadranske banke v Trstu

se vrši v nedeljo 22. marca 1908 ob 10. uri predpoldne
v prostorih banke v Trstu, Via S. Nicolò št. 9.

DNEVNI RED.

1. Letno poročilo upravnega sveta in predložanje bilance za 1. 1907.
2. Poročilo nadzornega sveta o račun. sklepu 1907 in tozadevni sklep.
3. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička za 1. 1907.
4. Sklep o popolnitvi upravnega sveta.
5. Volitev 5 članov nadzorstvenega sveta za 1. 1908.
6. Sprememba pravil.
7. Razni predlogi.

Gospodje delničarji, ki imajo glasovno pravico in se žele občnega zbora udeležiti,
so naprošeni deponirati svoje delnice s kuponi vred pri bančni blagajni najpozneje do
všetega 14. marca 1908.

TRST, dne 5. marca 1908.

UPRAVNI SVET.

Izveček iz pravil. § 15. Na občnem zboru tvori vsakih deset delnic po en glas;
nikdo pa ne sme ne v svojem ne v tujem imenu imeti več nego 20 glasov. Delničarji, ki
se osebno ne udeležijo, morejo biti zastopani po pooblaščenih, ki ne morajo biti delničarji.

Kretalni zrakoplov

je dandanes senzacija, vsa Evropa govori o tem in srečnega zgraditelja tega gigant-
skega letalnega
stroja vsepovsod
obspajajo z lavi-
kami in odlikujejo
z nagradami. Kret-
alni zrakoplov se-
veda utegne biti
posebnega zana-
nja za raziskovalce
in športnike, člo-
veštva v korist,
kar je upoštevati
že vsakdo sam elektrizira, sam zdravi.

Elektro-Vitalizer

avstr. p. 23912, ogr. p. 34972, nem. d. p. 181785
se zove ta genialna pridobitev, ki je s sijajnim uspehom preizkušena pri skoro vseh
bolezni, zlasti za nervoznost, nevtrastnost, revmatizem, bolezen v križu in v
glavi, žilodčne in črevesne slabosti, onemoglost srca, ohromelost in vse
slabosti, kar sijajno izpričujejo premnoga zahvalna pisma.

ZAHVALA.

Fran Zug, Dunaj III/2 Hintere Zollamtstrasse 15, nam piše: Usojam se Vam,
cenjeni gospod doktor, javljati, da sem po 7mesečni rabi Vašega cenjenega aparata
„Elektro-Vitalizer“ zopet popolnoma dosegel zdravje. Želodčna bolezen se mi je
izboljšala toliko, da zopet lahko vse jem, ne da bi čutil težkoče, kar se preje, predno
sem rabil Vaš aparat ni vršilo. Tudi potrtost, bodenje v členkih, pomanjkanje spanca
je popolnoma izginilo in lahko vsled tega Elektro-Vitalizer najtopleje priporočam
vsemu trpečemu človeštvu.

Sprejmite torej, cenjeni g. doktor, še enkrat najvdanejšo zahvalo.

Ta senzacionalna pridobitev gotovo zasluži v prvi vrsti, da se naznani trpe-
čemu človeštvu in da to omogočimo, smo radi pripravili na željo vsakemu bol-
niku, ako nam pošlje spodaj označeni kupon, doposlati pod zaprto kuverto
gratis in franko našo 64 strani obsežno, lepo ilustrovano

brezplačno knjigo

razpravo o moderni elektroterapiji.
Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I., Neuer Markt 14
I. nadst. odd. 61.

Kupon za brezplačno knjigo.

7. marca 1908.

Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Neuer Markt 14, I., odd. 61.

Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni
elektroterapiji“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

Za dame specialna damška brošura.

SVETOVNOSLAVNI FERNET-BRANCA

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANO

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU
JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODOŃA GRENŃIOA NA SVETU
Nautrpiliva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo
linju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Fr. P. Zajec

Ljubljana
Stari trg 26

Ceniki za optično blago in separadni ceniki ur in
zlatnine se razpošiljajo franco.

priloga
svoj dobro urejeni
:: optični zavod ::
kakor razna očala,
ščitnice daljnogleda
toplomerje, vrake-
merje itd. — Očala in
ščitnice se napravijo na-
tančno po zdravniškem
receptu.
Velika zaloga
raznih
žepnih in stenskih
ur
zlatnine in srebrnine.

Inteligenten 793-3
mladenič

ki je služboval več let kot sluga, želi
dobiti mesto laboranta ali kot sluga
pri gospodi.

Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Popolna oprema
za novorojenčke
otroške perile
v zalogi za vsako starost pripo-
roča znana trgovina s perilom
C. J. HAMANN
LJUBLJANA.
Perilo lastnega izdelka.
1870 Ustanovljeno 1870

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg 3
(na ogla židovskih ulic).

Strokovnjaška
postrežba z iz-
bornimi izdelki
po nizkih cenah.

Velika in moderna
zaloga oblek
za gospode, dečke
in otroke. □ □ □

Cene so stalne
in označene na
vsakem :: ::
:: :: predmetu.

:: :: Naročila po meri točno in priznana dobro. :: ::

**Liebigov mesni
izvleček**

izboljša juhe, omake, zelenjavo i.t.d.

OXO-buljon

tekoča, takoj pitna.

1½ do 2 čajne žličice na eno skodelico vroče vode.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine

samo

349 6

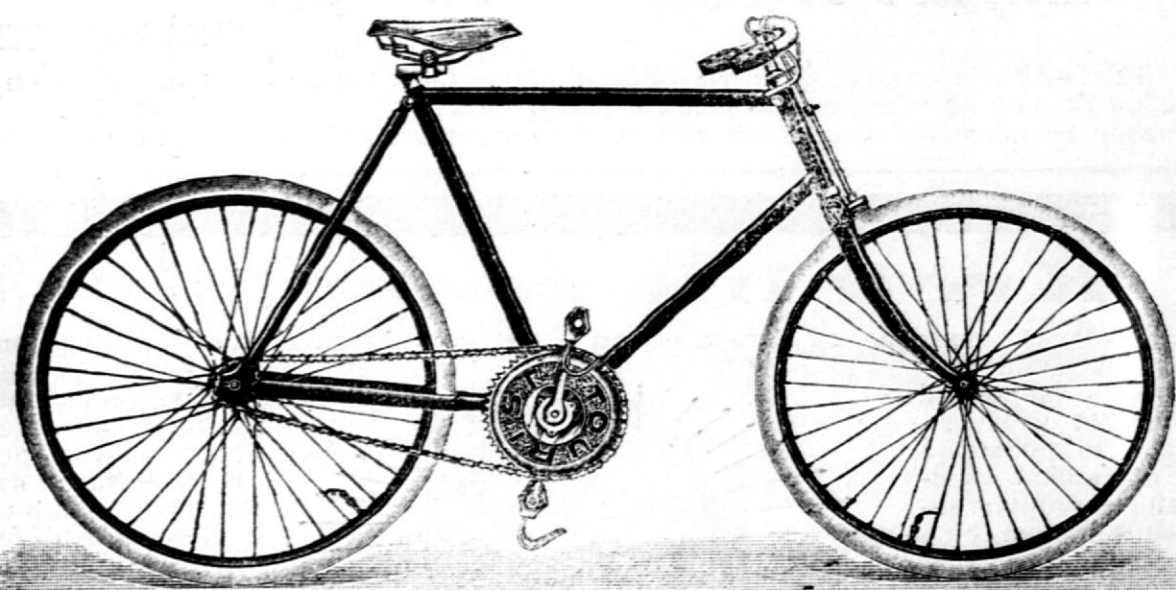
Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetijske posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“

Pozor, kolesarji!

Meteor kolo	gld.	55
Britannia kolo	"	65
Preciosa kolo	"	80
Tourist kolo	"	115
Puch kolo model IV.	"	95
" " " Ia.	"	125
" " " IIa.	"	135
" " " IIIa.	"	145

Edina zaloga najboljših Ham-
burških pnevmatik po konkuren-
čnih cenah.

FR. ČUDEN

v Ljubljani, Prešernove ulice.

ANT. BAJEC

umetni in
trgovski vrtnar

v Ljubljani, Karlovska cesta 2
se priporoča

za izvrševanje šopkov
za vsakovrstne prilike,
dalje vencev, kakor
tudi vseh v njegovo
stroko spadajočih
del.

Zunanja naročila točno.

Klobuke

Sokli

Važno za trgovce in žganjetoče.

Opozarjam p. n. trgovce, žganjetoče kakor tudi gostilničarje na
svojo veliko zalogo esenc, rumove kompozicije, raznovrstnih čajev,
konjakov, malage, Lacrimae Christi finega jamaškega ruma, pristne
slivovke, brinjevca, tropinjevca in pa vseh vrst likerjev.

Ugodno je za vsakega odjemalca, ker razpošiljam vsako mno-
žino po isti ceni kakor trdke iz nemških krajev ter jamčim za najboljši
uspeh vsake esence po priloženem navodilu. Neugajajoče blago sprejem
na svoje stroške nazaj.

Za obila naročila se priporočam s spoštovanjem

Avgust Benigar

I. kranjska trgovina s čajem, rumom in esenci.
Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3.

Ravnokar došle
krasne kravate, najnovejše bluže,
fina vrhnja in spodnja krila

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21
modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filijalka v Kranju, Glavni trg.

Največja
zaloga

Dokolenic (gamaš) iz usnja
in suknja za gospode, gospe in otroke.

Turistovskih čevljev
Ameriških čevljev
Otroških čevljev
Čevlji za dom

v izvrstnih ka-
kavostih po
zmernih cenah.

v največji
izbiri

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 3 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 3

Ceniki zastoj in poštnine preste. Zunanja naročila točno proti povzetju.